

رئیس سزای می گیریم بقابل توجه بودن این یکی آقايانیکه قابل توجه می دانند قیام فرمایند .

(چند نفری قیام نمودند)

رئیس مقابل توجه شده پیشنهاد آقای دست قیام .

(شرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم از درشکه کرایه درماه يك تومان اخذ شود . دست قیام - آقای شریعت زاده در باب پیشنهاد خودشان فرمودند فرق بین درشکه اربابی و کرایه نباید گذاشت و حال آنکه باید فرق گذاشت چون درشکه اربابی عنوانش تجمل است ولی درشکه کرایه بعنوان اعاشه است و البته باید فرق داد بین کسی که وسیله نقلیه او تجمل است و کسیکه وسیله نقلیه او برای معاش است و در بلده حاضر میکنند و میگویند کورس سه قران را باید و قران بگیري و آنوقت حساب دخل و خرج درشکه را که میکنیم می بینیم تقریباً اگر ضرورت نکند نفی هم که به توان از آن اعاشه کرد نمیکند چون حساب کسبند یا زده مرتبه که در روز بیشتر نی توانند آموشده کند یا زده در قران میشود سه تومان آنوقت خرج اسب را داد خرج درشکه دارد خرج خودش و خرج سوچی همتر هم را که حساب کنیم می بینیم نفی ندارد علاوه بر آن میگویند درشکه کرایه بیشتر ضرر به خیابانهای شهر می زند یعنی هم ضرر وارد می آورد و هم از آن طرف نقش هم بیشتر بیلده می رسد برای این که مالیات بیشتر از آنها گرفته میشود چون عددش زیادتر است و نسبت بدرشکه های اربابی بیشتر مالیات میدهد از طرف دیگر درشکه اربابی تحمیلی به مردم وارد نی آورد ولی این تحمیل مردم وارد نی آورد ولی این تحمیل دارد که در دخل و خرجش درست نشود و در قران را سه قران و سه قران را چهار قران میکنند علاوه بر آن درشکه هر دو مثل هم است آنوقت بلده زورش بواگون نرسد بدرشکه فشار وارد می آورد .

رئیس - در این پیشنهاد گمان می کنم نمی شود رای گرفت چون گفته شد که کرایه و اربابی باید هر دو مساوی باشند این جا تبعیض کرده اند .

پیشنهاد آقای یاسانی .

(شرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم الیافهای باری که حمل و نقل با آنها وسیله ارتزاق صاحبان آنهاست از مالیات مامیان و ورودی معاف است .

(ایضا دو فقره پیشنهاد از طرف آقای کازرونی و شیروانی بشرح آتی خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم الیاف سواری بيك قران والیاف باری بده شاهی تقلیل شود .

کازرونی بنده پیشنهاد میکنم الیاف سواری سه تومان والیاف بارکش دو تومان بدهند . شیروانی .

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - محبت برله و علیه الیاف نیست بلکه از این نقطه نظر است که صاحبان الیاف یک مردمان بیچاره و مستأسلی هستند که از صبح تا ساعت چهار از شب رفته عقب الیاف فریاد میکنند برای این که يك قران و دو قران بیدار میکنند و اعاشه بکنند اگر چنانچه این قانون حقیقتاً يك ميزانی تدوین شده بود یعنی ملاحظه کرده بودند ببینند که هر يك از آنها را که نوشته اند چقدر خسارت بخوابانها وارد می آورد بنده این پیشنهاد را نمیکردم لیکن چون احساساتی می بینم که بعضی آقايان عقیده شان این است که درشکه اربابی جزو تجمل یا اتومبیل اربابی جزو تجمل است و همچنین می بینم این جو تعمیر تبدیلها هست بنده باز عایت بی طرفی عرض میکنم يك کسی که يك الیاف کم قیمتی دارد و باین وسیله معاش میکند شما باید يك گمگی بمعاش این بیچاره کرده باشید و همچنین اشخاصی که الیاف سواری دارند اینها نه صدیق می فرمایند که يك مردمان فقیری هستند و قوه سواری درشکه دارند و بوسه سواری الیاف میخواهند تریبات زندگی خودشان را مرتب کنند از این جهت بنده پیشنهاد کردم الیاف سواری يك قران و آن الیاف بارکش يك بدبخت بیچاره ده شاهی باشد .

مخبر - البته رای آقايان همیشه معطاع است ولی خواستم عرض کنم امروز که مالیاتها را کم میکنند و این بیایدات بلده صدمه میزند و حقیقتاً مانع اینست که از کجا بلده میتواند جبران این کمی عایدات را بکند اگر مالیات دیگری آقايان فکر میکنند که هر کدام را در موقع خودش شاید آقايان يك نظری دارند چنانچه يك پیشنهادی کردیم و همین دو روزه طبع خواهد شد امیدوارم در آنجا موافقت فرمایید ولی فعلاً موضوع بلده است که غیر از اینها عوایدی ندارد و من می بینم که يك مبلغی از عایدات بلده در سال کم میشود حالاً باین توضیح باز اگر آقايان احساساتشان طوری است که می میخواهند از مالیاتها کم بکنند آنوقت باید يك فکر دیگر برای عایدات بلده کرد .

رئیس - رای قسمت اول پیشنهاد آقای کازرونی و شیروانی بشرح آتی خوانده شد

قسمت اول را قابل توجه میدانند قیام فرمایند .

(چند نفر قیام نمودند)

رئیس - نشد آقايانی که قسمت دوم را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (عده کمی برخاستند)

رئیس - نشد آقای شیروانی (اجازه)

شیروانی - بنده امروز قیافه عجیبی در مجلس دیدم آقايان بدون اینکه حسابش را بکنند که در این شهر تقریباً ششصد مقصد اتومبیل است که یکی دو تومان از او زده اند در درامی شود هزار و پانصد تومان میشود و در سال میشود هجده هزار تومان و همینطور از درشکه و غیره روی هم رفته سالی پنج هزار تومان مالیات بلده را امروز باید قیام و قعود کسر کرده اند (همه نمایندگان)

شیروانی - اجازه بدهید . بیس فردهم میگویند کوجهها چرا کل است چراغ چرا نیست این ایرادات را هم میگیرند شرحی هم شاهراده از مطلوبیت اتومبیل های دوپست تومانی فرمودند یکی دیگر از آقايان فرمودند درشکه اربابی لوکس نیست بالاخره بنده حساب کردم جای این مالیات را که داده ایم باید بکجائی برکنیم الیاف بیچاره هم هست جلوی اتومبیلها را هم بگیرد و باید این مالیات را از الیاف بگیرند یعنی سه تومان از الیاف سواری و دو تومان از الیاف کرایه چون قیمت الیاف هم زیاد است و صد تومان قیمت دارد از روی قیمت حساب میکنیم سه تومان از آن میگیریم و دو تومان از آن یکی این است عقیده بنده

رئیس - رای میگیریم بقسمت اول شیروانی - بنده پس گرفتیم رئیس - آقای یاسانی (اجازه)

یاسانی - غالب آقايان محترم ملاحظه فرموده اند که دم دروازه نسبت باشخاصی که الیاف دارند چه صماعتی وارد میشود و نفرت و نفرین که الان وجود دارد همه مسبوقند تعجب دارم از آقايان که همه در اطراف اتومبیل دارها کالسکه و درشکه دارها احساسات بخرج میدهند ولی نسبت بقراء این احساسات نیست بیشتر تعجب بنده از آقای مخبر است اشخاصی که دارای الیاف هستند و وسیله ارتزاق آنهاست از قبیل هیزم کش و غیره اینها غالباً دیده شده است که دم دروازه برای يك عباسی شال کمرشان را بساز کرده اند اگر مأمور نواقل به اتومبیل سوار تعظیم کرده و مالیات گرفته الیاف دار يك توسری هم زده و مالیات گرفته است بنابر این خوب است آنها را از مالیات معاف کنند برای اینکه اگر هزار مرتبه الیاف داردهانی وارد شهر شود

و هر دفعه يك عباسی از او بگیرند تازه حقوق يك هيئت بلديه ميشود خوب است آقايان بحال قرا وضع فرمایند بکنند احساسات بخرج بدهند و ملاحظه نفرینهای آن مردم را بکنند و آنها را معاف بکنند

مخبر - بنده هم مقدر عرض میکنم تعجب آقا از بنده هیچ مورد نداشت زیرا بنده از نقطه نظر کمیسیون دفاع میگردم و رای مجلس ملی هم معطاع است و نمیشود تنقید کرد و اینجام موضوع ورودی نیست که میفرمایند يك عباسی میگیرند این مربوط با ماهیانه است . . .

رئیس - رای میگیریم . . .

یک نفر از نمایندگان - قرائت شود (پیشنهاد آقای یاسانی مجدداً خوانده شد)

رئیس رای میگیریم بقسمت ماهیانه . آقايانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند . (چند نفر برخاستند)

رئیس - نشد پیشنهاد آقای تدین (بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم که جزء چهاردهم ماده اول بطریق ذیل مقرر شود

اتومبیل بارکش از هر قبیل ۳۰ قران

(دو فقره پیشنهاد نیز از طرف آقايان شریعتدار و عظیمی بضمون ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم هر اتومبیل بارکش اتومبیل است و همینطور است و همچنین در صورتیکه از الیاف سواری دو قران میگیرند در ماهیات بستمه شود . شریعتدار بنده پیشنهاد میکنم که مالیات نواقل کامیون در ماهیات بستمه شود . عظیمی

رئیس - آقای تدین (اجازه)

تدین - بنده بدون آنکه وارد شوم در این موضوعات که فلان وسائط نقلیه لوکس است باینست برای اینکه این مسائل و مذاکرات خیلی تعجب آور است در این مملکت وقتی گفته میشود درشکه اربابی لوکس است پس غیر لوکس چه خواهد بود؟ باینجهت بقصده من چندان تعقیب کردنش خوب نیست .

وضع مالیات باید از روی تناسب و عادلانه وضع شود و با فلسفه و منطق باشد و اینکه مادرالارضاعه داریم . دارالساکنین داریم . چه داریم این دلیل نمی شود که يك مالیاتهای بی تناسبی گرفته شود و این که گفته میشود اگر نسبت بمالیات وسائط نقلیه تقلیل شود پس بلده چه چکار کند این هم بنظر من صحیح نیست زیرا عوائد بلده منحصر بمالیات وسائط نقلیه فقط نیست و چون نمی توانم زیاد در این قسمتها حرف بزنم و باید رعایت نظامنامه را بکنم بنا بر این وارد اصل میشود اینجا نوشته شده است اتومبیل بارکش بده ستوان تخصیص در بین اهلا لاین نوشته شده است کامیون یعنی مقصود از اتومبیل بارکش کامیون است . مالیاتش چقدر است؟ بکنومان .

بنا بر این اگر يك اتومبیل بارکش باشد غیر از کامیون باید مثل اتومبیل کرایه مالیات بدهد پس خوب است این کلمه کامیون را حذف کنیم و فقط نوشته شود اتومبیل بارکش از هر قبیل خواه کامیون باشد خواه فرد خواه (وایت) خواه چیز دیگر . و در عین اینکه مشاهده میشود که در این شهر اتومبیلهای بارکش غیر از کامیون است در همین چند روز این اتومبیلهای فرد را ملاحظه می کنید يك هودجی بالای آن گذاشته اند آن هم بارکش است .

شیروانی - کامیون است . تدین - کامیون نیست . همانطور که اتومبیل غیر فرد اثر ندارد است همه اتومبیل های بارکش هم کامیون نیست مگر اینست که بگویند کامیون یعنی مطلق اتومبیل بارکش اگر اینطور باشد آنوقت اشکالی ندارد ولی آنچه که بنده میدانم و در خارج هم معمول است يك قسم اتومبیلهای بارکش استخانه مقصود از کامیون اختصاص نیست و شامل هر اتومبیل بارکش میشود مقصود حاصل است و در الفاظ نزاع نمیکنیم بنا بر این هر اتومبیلی بارکش باید يك تومان بدهد و معلوم نیست بچه تناسب باید اینطور باشد . در صورتیکه شما از الیاف باری يك قران می گیرید بچه تناسب از اتومبیل بارکش بکنومان میگیرید فلسفه اش چیست؟ و همچنین در صورتیکه از الیاف سواری دو قران میگیرند بچه تناسب از اتومبیل بارکش بآن همه بزرگی و عظمت و دود و گرد و خاک که مانع عبور و مرور است (اگر چه در منبع عبور و مرور والیاف و اتومبیل هر دو شرکت دادند) چه دلیل دارد که آن بکنومان بدهد و این يك قران . اگر میگویند که این ترتیب باعث ازاد اتومبیل خواهد شد بنده قول قطعی میدهم که تأثیر ندارد با اگر تصور می کنید باعث ارزانی کرایه مالالتجاره میشود این ترتیب باعث نمیشود بلکه چیزهای دیگر موجب خواهد شد . علاوه در قانون نواقل سابق موادی باقی گذاشته ایم و اختصاص داده ایم بسایر شهرها و در آنجا اتومبیل مطلق باید ماهیانه پنج تومان مالیات بدهد و این لایحه را ما مخصوص بطهران قرار داده ایم چرا اتومبیل بارکش باید در طهران ماهیانه بکنومان بدهد ولی در کاشان یا قزوین یا اصفهان باید ماهی پنج تومان بدهد . باز اگر این قانون عمومی بود خوب بود ولی عمومی نیست در طهران میگوئیم بکنومان بدهد ولی در جاهای دیگر همان قانون سابق اجرا شود یعنی اتومبیل مطلقاً ماهیانه پنج تومان مالیات بدهد بدون تشخیص نوع و وضع و این هیچ تناسب ندارد .

بنا بر این بنده پیشنهاد میکنم که اتومبیل بارکش مطلقاً سه تومان باشد .

مخبر - بنده برای اطلاع آقايان عرض میکنم که لفظ کامیون قبل از اینست که اتومبیل وجود داشته باشد بر عرابه های بارکش اطلاق میشده و حالیه بر اتومبیلهای بارکش هم اطلاق میشود و این ایراد ها وارد نیست و اینست که گفتند در قانون سابق نوشته است اتومبیل پنج تومان حالاً هم هست و مالیات اتومبیل ماهیانه پنج تومان است تنها در آتقانون اقسام اتومبیل را تصریح نکرده است و راجع به مواده بلده هم که فرمودند منحصر بمالیات وسائط نقلیه نیست بنده هم عرض نکردم که منحصر است ولی این هم یکی از عوائد است و وقتی بنا باشد اینطور سرتو آنرا بزنیم سایر هواندهم همینطور بالاخره چیز مفیدی که بدر در شهر ما بخورد وجود پیدا نخواهد کرد . علاوه عرض کردم فلسفه کم کردن مالیات کامیون از دو نقطه نظر بود که کمیسیون قبول کرد یکی اینکه دومرتبه مجلس این موضوع را قابل توجه دانست و یکی هم اینکه دیدیم ضرری نمیخورد و از این احصایه هم که بیش من است دیده میشود که هیچ مبلغی برای ماهیانه اتومبیل بارکش در عایدات بلده نیست . و اید ضرری نمی رساند حالاً البته بازاری آقايان معطاع است و بنده در این باب مخالف و موافقت ندارم .

رئیس - آقای شریعت زاده (اجازه)

شریعت زاده - اگر چه آقای تدین نماینده محترم در ضمن توضیحاتی که دادند بیان کردند که برای تخفیف مالیات کامیون دلیل بنظر نرسد و در این موضوع توضیحات ایشان اضافه میکنم که اگر نقطه نظر این باشد که این قبیل وسائط نقلیه ترویج و تشویق شود راهش محدود باین نیست که مالیات بر آن تحمیل شود بلکه ممکن است وسائل مروجه دیگری اتخاذ کرد که عبارت است از تخفیف با معافیت در گمرک و بالاخره یا فرض اینکه اهالی يك شهری مالیات بدهند برای تأمین زندگانی شهریشان و آن مالیات باید صرف تأمین وسائل زندگانی آنها بشود بنابر این يك وسیله نقلیه که تأثیر آن در راه زیاد است هیچ فلسفه ندارد که اواز مالیات معاف باشد و بالاخره در صورتیکه درشکه اربابی يك مبلغ خیلی کوتاهی مالیات بدهد و اینوسببه نقلیه بکنومان بدهد این خیلی بی تناسب است بنابر این بنده با ملاحظه اطراف قضیه که هنوز هم باز نظر تشویق ملاحظه شده است زیرا اگر نظر تشویق نبود و در صورتیکه مالیات اتومبیل اربابی

پنج یاهفت تومان باشد این باید دو برابر بدهد ولی چون نظر تشویق هم بود اینست پنج تومان پیشنهاد کردم

رئیس - آقای نظم الملك (اجازه)

نظم الملك - بنده دیگر عرضی ندارم .

رئیس - اول باید رای گرفت به پنج تومان

یک نفر از نمایندگان - سه تومان رای بگیرند

رئیس - پیشنهاد کمیسیون يك تومان است هر چه از پیشنهاد کمیسیون دورتر است باید اول بآن رای بگیریم رای گرفته می شود به سه تومان

آقايانی که قابل توجه میدانند قیام فرمایند .

(قالب نمایندگان قیام کردند)

رئیس قابل توجه نشد

رای گرفته میشود به سه تومان آقايانی که قابل توجه میدانند قیام نمایند . (اکثر نمایندگان برخاستند)

رئیس - قابل توجه شد .

آقای مشار اعظم کدام يك از پیشنهادها قرائت شود .

مشار اعظم - ۸ قران

(بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم از درشکه رزین امم از کرایه و اربابی هجده قران دریافت شود

مشار اعظم - سر کشیک زاده

رئیس آقای مشار اعظم (اجازه)

مشار اعظم - برای درشکه اربابی دو تومان منظور شده بود و برای کرایه ۱۵ قران ولی در اینجا يك پیشنهادی شد و مالیات درشکه اربابی را با کرایه مساوی کردند

هر دورا یا زده قران کردند و این مسئله اسباب خسارتی برای بلده خواهد شد زیرا مادر نظر داریم عایدات بلده زیاد شود و در نحت انتظام باشد لهذا بنده مستقدم که درشکه های اربابی و کرایه عموماً در ماده ۱۸ تومان بدهند و زیاد هم نیست و میتوانند بدهند و مالیات گرانی هم نیست و از آن طرف برای بلده تفاوت کئی در عایدات خواهد بود و اگر آقايان موافقت فرمایند خیلی خوب است

رئیس - آقای سر کشیک زاده (اجازه)

سر کشیک زاده - توضیح بنده هم تقریباً همان است که آقای مشار اعظم بیان کردند

علاوه می خواهم عرض کنم در موقعی که قانون را میخواهد وضع کنید آنطرف قضیه را هم باید ملاحظه کنید بکنده بچه

های یتیم هستند دارالساکنین هم هست مردمان ناخوش هم هستند

علاوه اینجا بحث میشود که فلانکس فقیر است یا فلان مالیات را نباید داد و از طرف دیگر تمام ماها اصلاحات بلده را هم می خواهم خیابانها خوب باشد چراغ باشد

بنا بر این چندان مهم نیست تفاوتش سه قران است و بنده تقاضا میکنم که آقايان رای بدهند و بلده از حیث کمی عایدات دچار زحمت نشود

رئیس برای میگیرم بقابل توجه بودن این پیشنهاد

آقايانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (عده قلبی قیام نمودند)

رئیس نشد

دیگر پیشنهادی نیست چند دقیقه تنفس داده میشود

(در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل پس از نیم ساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس - ماده دوم (بضمون ذیل قرائت شد)

ماده ۲ از کلبه وسائط نقلیه که وارد شهر میشوند در طهران (سواى آنها که مالیات مامیانه میدهند) هر دفعه بقراردیل مالیات دریافت خواهند شد

کاری بادوالی ۴ اسب ۵ قران

دو چرخه با يك اسب ۲

چهار چرخه با يك الى ۲ اسب ۲

کالسکه و درشکه با دوالی ۵ اسب

ربال

اتومبیل ۱۵

اتومبیل بارکش (کامیون) ۱

دایجان و انبوس بادوالی ۴ اسب

۸ قران

الیاف بارکش و کرایه ۲۰۰ دینار

الیاف سواری قاطر اسب مادبان و شتر ۵۰۰ دینار

بی سیکلت ۵۰۰ دینار

موتور سیکلت ۱ قران

تبره . . هر گاه دو اسب وسائط نقلیه ورودی از تعداد مندرجه در ماده دوم تجاوز نماید برای عده اضافی مالیات جداگانه اخذ خواهد شد

رئیس آقای وکیل الملك (اجازه)

وکیل الملك - در قسمت چهارم ماده دوم نوشته شده است کالسکه و درشکه با دوالی چهار اسب و حال آنکه لقب درشکه های شهری يك اسب دارند و این ماده باعث اشکال بین صاحبان درشکه و بلده میشود

بنابر این بنده پیشنهاد کردم نوشته

رئیس - آقای میرزا جوادخان (اجازه)
 ما را آقای تدین بطور اکمل فرمودند دیگر محتاج توضیح نیست .
رئیس - دو پیشنهاد شده است یکی از طرف آقای میرزا جوادخان و آقای صدق - السلطنه و آقای تدین یک تومان و دیگری از طرف آقای شریعت زاده . اول رأی می گیریم بدو تومان آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند .
 (عدم قلبی قیام نمودند)
رئیس - قابل توجه شد . رأی می گیریم بقابل توجه بودن یک تومان آقایانی که قابل توجه میدانند قیام فرمایند .
 (جمع کنیری قیام نمودند)
رئیس - قابل توجه شد پیشنهاد آقای عطیعی
 (باین عبارت خوانده شد)
 بنده پیشنهاد میکنم که مالیات ورودیه دو چرخه های بیسیکلت پنجشاهی باشد
رئیس - آقای عطیعی (اجازه)
عظیمی - در اینجا برای یکدفعه ورود مالیات بیسیکلت را در شاهنامه نوشته اند در صورتیکه در ماده قبل بنا بر پیشنهاد خود بنده در مجلس قابل توجه شد که مالیات ماهیانه بیسیکلت دو قران باشد وقتی که بیسیکلت در مدت یک ماه دو قران باشد هر دو در شهر دهشاهی زیاد است چون خسارت بجاده وارد نیکنند این است که بنده پیشنهاد میکنم اکثراً پنج شاهی باشد
رئیس - رأی بگیریم آقایان موافقین قابل توجه قیام فرمایند
 (مردوری برخاستند)
رئیس - تصویب شد پیشنهاد آقای میرزا یزدانخان
 (بمضمون ذیل قرائت شد)
 بنده پیشنهاد میکنم چهار چرخه یک اسبه دو قران و دهشاهی دو اسبه سه قران معین شود
رئیس - آقای میرزا یزدانخان (اجازه)
آقای میرزا یزدانخان - توضیح این مسئله را آقای تدین اظهار کردند یک اسبه یا دو اسبه باید تفاوت داشته باشد برای اینکه یک اسبه مال یک اشخاص فقیری است و دو اسبه مال اشخاصی است که سرمایه اشان بیشتر است از این جهت بنده پیشنهاد کردم و تقاضا میکنم که آقایان نمایندگان معترم نسبت به چهار چرخه یک اسبه شخصی بدهند
رئیس - آقایانیکه باین پیشنهاد موافقت قیام فرمایند
 (عدم قلبی برخاستند)
رئیس - قابل توجه شد . پیشنهاد دیگر آقای میرزا یزدانخان

(شرح ذیل خوانده شد)
 بنده پیشنهاد میکنم برای قاطر مادبان شتر سیصد دینار نواقله میزد شود
آقای میرزا یزدانخان - نقطه نظر بنده از این پیشنهاد این است که چون آقایان نمایندگان معترم یک توجه مخصوصی نسبت بکارگران و زارعین دارند و بنده مخصوصاً از این نقطه نظر این پیشنهاد را کردم که یک امتعانی کرده باشم بین این مطلب صحیح است یا نه ؟
وزیر فواند عامه - بنده اجازه می خواهم که چند کلمه در باب این مالیاتها عرض کنم از وقتیکه بنده در مجلس میبینم اغلب پیشنهادها که بشود راجع بتقلیل است در صورتیکه آقایان نمایندگان یا در نظر داشتن مراعات حال طبقات مختلفه باید فراموش نکنید که بلدی که لازم دار دالان بلدی که سر محل دارد کس خروج دارد اگر ما بخواهیم از این مواد کم کنیم باید در نظر داشته باشیم که بلدی که باین مالیات اداره نخواهد شد
رئیس - آقایانیکه پیشنهاد آقای میرزا یزدانخان را قابل توجه میدانند قیام فرمایند
 (چند نفری قیام نمودند)
بعضی از نمایندگان - دوباره بهر آنکه کسی نفهید
یک نفر از نمایندگان - رأی گرفته شد
رئیس - تجدید رأی مغالطی ندارد
آقای سید یعقوب - همه مخالفند ؟
دست غیب - کسی نفهید
رئیس - شما که نفهیدید چطور بلند شدید ؟
 (پیشنهاد دیگر از طرف آقای میرزا یزدانخان بترتیب ذیل قرائت شد)
 بنده پیشنهاد میکنم از الاغ بارکش سه شاهی نواقل گرفته شود
رئیس - توضیحی دارید
آقای میرزا یزدانخان - توضیح همان است که عرض شد برای امتحان این را بمجلس تقدیم میکنم
مخبر - اینجا مورد امتحان نیست این بیک ترتیبی است که دولت پیشنهاد کرده کمیسیون هم دیده متناسب با کرایه است که از مردم گرفته میشود و قبول کرده یک چیز مهی هم نیست و همانطور که آقای وزیر فواند عامه فرمودند بنده هم متأسفم از اینکه ما اینقدر سفی باشیم آخر از کجا باید مخارج لازم بلدی برداشت بشود ؟ پس باید یک مابندی از برای بلدی فکر کرد و علاوه اگر اینطور باشد که در مجلس پیشنهاداتی بشود و قابل توجه شود و برگردد بکمیسیون هم همان را قبول کند بعد یک پیشنهاد دیگر بطور متضاد بشود

همینطور طول میکشد تا کمیسیونها تجدید شود و بالاخره معلوم نیست که این قانون از مجلس شورای ملی بگذرد
رئیس - (خطاب بآقای میرزا یزدانخان) یک پیشنهاد دیگری هم کرده اید صد دینار بکدام رأی بگیرند ؟
آقای میرزا یزدانخان - استدعای کم رأی بکنند
رئیس - هم بعد دینار هم سه شاهی ؟
آقای میرزا یزدانخان - سه شاهی
رئیس - پس این یکی را مسترد مینمایید ؟
آقای میرزا یزدانخان - بلی
رئیس - خوب رأی بگیریم سه شاهی آقایانی که قبول میکنند قیام فرمایند .
 (عدم قلبی قیام نمودند)
رئیس - قابل توجه شد .
 (پیشنهاد دیگر هم میرزا یزدانخان بمضمون ذیل قرائت شد)
 این بنده پیشنهاد میکنم از الاغهای خارجی تا عده دو الاغ نواقل گرفته نشود .
آقای میرزا یزدانخان - بنده از نقطه نظر اینست که یک رعایتی در حق این قبیل اشخاص شده باشد این پیشنهاد را کردم و قبول آن را بمجلس شورای ملی واگذار میکنم .
رئیس - اشخاصی که باین پیشنهاد ایشان موافقت قیام نمایند .
 (عدم قلبی برخاستند)
رئیس - قابل توجه شد .
 (پیشنهاد آقای میرزا یزدانخان بمضمون ذیل قرائت شد)
 بنده پیشنهاد میکنم از ورودیه الاغهای باری دوشاهی گرفته شود .
 نظام التولیه - بنده نظر رعایت حال دهاتی های پاره پاره این پیشنهاد را کردم که یک الاغ که از خارج چیزی حمل میکنند بشتران شاید فایده اش نباشد این خیلی ظلم است که چهار شاهی نواقل ورودیه بدهد . لهذا بنده پیشنهاد کردم که دوشاهی بدهند .
رئیس - رأی گرفته میشود بقابل توجه بودن این پیشنهاد
 آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند .
 (عدم قلبی قیام نمودند)
رئیس - قابل توجه شد . آقای شریعت زاده :
 این پیشنهاد راجع بدلیجان از طرف جنابالی است ؟
 شریعت زاده استدعا میکنم .
 (پیشنهاد آقای حاج میرزا عبدالوهاب بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم قسمت هفتم این طور اصلاح شود :
 دلیجان و امینون بادو اسب چهار قران و از دو اسب بیلا همان مالیات اسب را که در قسمت هم ذکر شده بدهد
رئیس - بفرمایند
حاج میرزا عبدالوهاب - عرض میکنم که در کاری این طور رأی گرفته شد و حال اینکه خرابی کاری بیشتر از دلیجان است و علاوه کاری را از صاحبان آن که صاحب ثروت هستند میگیرند و این را از مسافرین میگیرند و مسافرین دلیجان هم اغلب فقیرند که بدلیجان دولتی مسافرت میکنند لهذا بنده پیشنهاد کردم که یک طوری بشود که مالیات دلیجان کاری از بیشتر نباشد یعنی دو اسب چهار قران و چهار اسب پنج قران بدهد و بنده باهشت قران مخالفم
رئیس - آقایانیکه باین پیشنهاد موافقت قیام فرمایند
 (عدم قلبی قیام نمودند)
رئیس - قابل توجه شد .
میرزا یزدانخان - (اینطور خوانده شد)
 بنده پیشنهاد میکنم که برای درشکه تک اسبه نواقل معلوم نشده لدا سه قران معین شود
رئیس - بفرمایند .
آقای میرزا یزدانخان - چون در این قانون مالیات برای درشکه تک اسبه معین نشده و اشخاصی صاحب آن هستند در دوازه بی تکلیف خواهند بود و ما مورد دولت هم نبی دانند چه کند این است که بنده پیشنهاد کردم تکلیف درشکه تک اسبه هم معین شود
مخبر - پیشنهاد آقای وکیل الملک را که بنده قبول کردم که یک تا دو اسب هم برده بشود
 بنا بر این این پیشنهاد پیشنهاد دیگر مورد ندارد
رئیس - پس رأی گرفته نمیشود بقیه این قانون میباید برای روز شنبه .
بعضی از نمایندگان - یکشنبه
رئیس - چون مدت کمیسیون مالیه تا روز دوشنبه سر میباید باید تکلیف این قانون تا روز یکشنبه معین شود .
وزیر فواند عامه - این دو لایحه قانونی که تقدیم مجلس شورای ملی می شود هر کدام در درجه خود دارای نهایت اهمیت است لذا بنده استعهای فوریتش را میکنم ولی استدعای تسریع در رسیدگی می کنم یکی راجع بجلو گیری از مرض کارمیری است
 نمایندگان معترم می دانند که فعلا دو مرض در میان گاو پیدا شده است و سده فون العاده بزراعت وارد میکند یکی سیاه زخم و یک طاعون کاری است که وزارت قوائد عامه در نظر گرفته است یک

مؤسسه برای جلوگیری از این آفت تهیه کنند و من جمله یکی از چیزهایی که در نظر دارد و باید فوراً بعمل بیاید این است که مبارزه با این عمل مستلزم استخدام یک نفر متخصص اینکار است و چون طولانی است استدعای خواندن مقدمه را نمیکند ولی استدعا میکنم اجازه بدهند مواد این لایحه قانونی خوانده شود و بعد زودتر بکمیسیون مربوطه ابرود و یک لایحه قانونی دیگری که امروز تقدیم میکنم راجع بمعادن است البته نمایندگان معترم میدانند که مملکت ما معدنی است و یکی از ثروت های مملکت و ملی ما معادن ماست ولی تا حال اقدامات اساسی بعمل نیامده است که ما قائلیم بتوانیم تشخیص بدهیم و از روی بصیرت مطلع بشویم چه معدنی داریم و تجزیه و ترکیب آنها چه بوده است برای اینکه بنده لازم دانستم که اجازه از مجلس شورای ملی برای استخدام یک نفر متخصص از آلمان گرفته شود و لایحه که تقدیم میشود راجع به همین مقصود است که استدعا میکنم تسریع در رسیدگی بفرمایند
 (مواد لایحه راجع بموضوع کارمیری بشرح آتی قرائت شد)
 ماده اول - وزارت فلاح و تجارت و قوائد عامه اجازه داده می شود که مؤسسه بنام (دفع آفات حیوانی و سرم سازی) در تحت نظارت انستیتو پاستور تأسیس نماید
 ماده دوم - وزارت فلاح و تجارت و قوائد عامه مجاز است که یک نفر متخصص فنی ببطاری در حدود سالی چهار هزار تومان از فرانسه اجیر نماید و کترات استخدام متخصص مشارالیه باید بتصویب مجلس شورای ملی برسد
 ماده سوم - یکی از فراعاضله اطراف طهران برای مؤسسه مزبور تخصیص داده خواهد شد .
 ماده چهارم - وزارت فلاح و تجارت و قوائد عامه و وزارت مانیه امور اجرای این قانون هستند
رئیس - پیشنهاد فوریت شده است .
 (پیشنهاد آقای سر کشیک زاده بشرح ذیل قرائت شد)
 بنده پیشنهاد میکنم .
 رئیس - نسبت بکترات آنها بکمیسیون خارجه هم میرود .
 وزیر قوائد عامه چون بدو کمیسیون میرود استدعا میکنم قدری تسریع در این کار بشود .
رئیس - آقای امیراعلم (اجازه)
 امیراعلم - بنظر بنده این لوایح را باید کمیسیون معارف و صحیح هم یک نظری

سر کشیک زاده - بنظر بنده توجیهی در این خصوص لازم نیست زیرا همه آقایان میدانند اینکار چقدر تأثیر در ارزاق و سایر چیزها دارد . بنابر این تقاضای می کنم بفرودتیش رأی گرفته شود .
رئیس - رأی بگیریم فوریت
زعیم - بنده مخالفم .
رئیس - بفرمایند
زعیم - کلمه فوریت در روی لوایح دولتی تسریع در عمل نیست بلکه مقصود این است که یک شورش بشود ولی چون این یک لایحه است که در خرج تأثیر دارد باید اول برود بکمیسیون بودجه پس از آن برود بکمیسیون مربوطه این است که بنده با فوریتش مخالفم
وزیر فواند عامه - متأسفانه فرمایش آقای زعیم وارد نیست زیرا بنده در آن مقدمه اشاره کرده ام که این لایحه خرج نیست و پس از صدور اجازه از مجلس شورای ملی خرجش در ضمن بودجه وزارت قوائد عامه پیش بینی میشود پس لایحه خرج نیست و تقاضای فوریت هم بدون نوع ممکن است بشود اساساً در کلیه لوایح غیر از لوایحی که نظامنامه داخلی پیش بینی کرده است دوشور باید شود مگر آنکه مجلس شورای ملی تصویب کند
 یک شورش بشود و نیز در موارد فوری ممکن است مجلس شورای ملی خودش بدون مراجعه بکمیسیون در خود مجلس رسیدگی کرده و رأی بدهد ولی بنده این تقاضای اخیر را نمیکند بلکه تقاضای بند راجع بهمان پیشنهادی است که آقای سر کشیک زاده فرمودند که یک شورش بشود و بنده هم پیشنهاد ایشان را قبول کردم که یک شورش بشود .
رئیس - رأی بگیریم یک شورش آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند .
 (جمع کنیری قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد .
 وزیر عدلیه - لایحه است راجع بیک اصلاح عبارتی در قانون اصول محاکمات حقوقی تقدیم مجلس شورای ملی میشود .
رئیس - ارسال میشود بکمیسیون عدلیه .
 لوایح اولی هم بکمیسیون قوائد عامه و تجارت .
 وزیر فواند عامه خیال میکنم مربوط بکمیسیون خارجه هم باشد .
رئیس - نسبت بکترات آنها بکمیسیون خارجه هم میرود .
 وزیر قوائد عامه چون بدو کمیسیون میرود استدعا میکنم قدری تسریع در این کار بشود .
رئیس - آقای امیراعلم (اجازه)
 امیراعلم - بنظر بنده این لوایح را باید کمیسیون معارف و صحیح هم یک نظری

بکنند چون ترتیب صحیح حیوانی و انسانی در هر مملکتی با هم توأم است لهذا بنده پیشنهاد میکنم که با بان کمیسیون برود و باینک کمیسیون مختلطی که مجلس انتخاب خواهد کرد .
 وزیر فواند عامه بنده متأسفانه با تقاضای آقای امیر اعلم موافق نیستم زیرا از نقطه نظر عملی شدن کار و خارج شدن آن از حدود ثوروری بود که بنده از دولت تقاضا کردم مخصوصاً وزارت قوائد عامه این کار را بکنند تا از حفظالصحه انسانی خارج شود و زودتر یک عملیاتی بکنیم و به امیدواری اینکه در آن موقع تکلیف تأسیسات صحیح بشویم فعلا در این خصوص یک اقدامات مؤثری بکنیم که از گاو مری جلوگیری بشود .
رئیس - آقای امیراعلم (اجازه)
امیراعلم - بنده تقاضا میکنم به پیشنهاد بنده رأی بگیرند چون بقیه بنده امور صحیح همه با هم توأم است و اگر چنانچه راجع بمرض گاو مری اقدامات مؤثری نشده تصحیر قسمت صحیح انسانی نبوده دیگر اینکه خرج هم زیاد میشود و اگر پیشنهاد بنده قبول شده و به حفظالصحه انسانی توأم شود از خرج آن هم کاسته میشود و یک ببطاری در ضمن اینکه حیوانات را تزریق می کند آبله گوئی هم می کند به بعضی گاوهای دیگر هم میرسد و بنده هیچ مانعی نمی بینم که کمیسیون معارف با امور صحیح هم نظری بکنند در هر حال تقاضای می کنم به پیشنهاد بنده رأی فرمایند .
 (عدم کنیری برخاستند)
رئیس - تصویب شد .
 روز شنبه .
 آقای سر کشیک زاده (اجازه)
سر کشیک زاده - چون روز دوشنبه مصادف با چهاردهم میزان است و بموجب نظامنامه بایستی انتخاب مجلس بشود باین جهت بنده پیشنهاد میکنم که اگر میل دارید روز یکشنبه جلسه موقوف شده روز دوشنبه تشکیل شود .
رئیس - برایش من توجه فرمودید عرض کردم جلسه بماند برای روز دوشنبه تکلیف قانون و وسائط نقلیه معین نمیشود با روز شنبه کسی مخالف نیست ؟
بعضی از نمایندگان -
رئیس - رأی بگیریم برای روز یکشنبه آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند .
 (جمع کنیری قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد .
 جلسه آتی روز شنبه سه ساعت و نیم قبل از ظهر دستور دو فقره راپرت کمیسیون نظریه و ورثه معده علی سوار گمرک .

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران
 شماره ۴۲۷
روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران
 شماره ۴۲۷
روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران
 شماره ۴۲۷

دوره پنجم
 را تصویب مینماید که با اجازه ثبت شود تاریخ مرخصی از روز حرکت محسوب خواهد شد
رئیس - آقای طهرانی (اجازه)
طهرانی - بنده یک اصل کلی برای اجازه آقایان و کلا بنظر می آید البته کلا را نباید مجبور کرد که دائماً در مجلس بمانند لیکن مسئله ثروت اشخاص تفاوت می کند بعضی از اشخاص هستند که میتوانند حقوقشان را تقدیم نمایند و بعضی ما نمیتوانند البته آنهایی که نمیتوانند به آنها اجازه می دهیم ولی آنهاییکه میتوانند و ثروت دارند نباید حقوق بدیم مثل آقای قائم مقام با اینکه تبریز سیل زدگی پیدا کرده است خوبست حقوق خوردشان را به آن سیل زدگان تبریز تخصیص بدهند .
محمد هاشم میرزا شیخ رئیس
 اجازه بفرمایند .
رئیس - قبل از جنابالی چند نفر اجازه خواسته اند .
شیخ رئیس - در موقش اجازه بفرمایند .
اعتبار الدوله - بنده هم مخالفم . (جمعی از نمایندگان گفتند کافی نیست)
کافی است - بعضی گفتند کافی نیست)
رئیس - آقایانیکه مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند .
 (جمع کنیری قیام نمودند)
رئیس - معلوم میشود کافی است .
 رأی گرفته میشود بفقار راپرت آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند .
 (عدم کنیری برخاستند)
رئیس - تصویب شد . جلسه آتی روز شنبه .
 آقای سر کشیک زاده (اجازه)
سر کشیک زاده - چون روز دوشنبه مصادف با چهاردهم میزان است و بموجب نظامنامه بایستی انتخاب مجلس بشود باین جهت بنده پیشنهاد میکنم که اگر میل دارید روز یکشنبه جلسه موقوف شده روز دوشنبه تشکیل شود .
رئیس - برایش من توجه فرمودید عرض کردم جلسه بماند برای روز دوشنبه تکلیف قانون و وسائط نقلیه معین نمیشود با روز شنبه کسی مخالف نیست ؟
بعضی از نمایندگان -
رئیس - رأی بگیریم برای روز یکشنبه آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند .
 (جمع کنیری قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد .
 جلسه آتی روز شنبه سه ساعت و نیم قبل از ظهر دستور دو فقره راپرت کمیسیون نظریه و ورثه معده علی سوار گمرک .

بند پیشنهاد کرده ام پنجروز مدت معین شود و در این پنجروز هم همانطور که تاکنون میگردانند ممکن است بگیرند مانعاً و اثباتاً آن ترتیبی را که میگردانند تصویب نمیکنیم ولی همانطور که بلبه یک مالیات هائی را که مطابق تصویب مجلس نبوده است می گرفته است این پنجروز را هم می گیرد و اگر بنا باشد تصویب کنیم که قانون بجزر اعلان اجراء بشود تصور میکنم برخلاف اصول حقوقی باشد.

افشار همانطور که عرض کردم اگر بنا باشد پنجروز مدت معین کنیم در این پنجروز سکت به موافقت بلبه وارد می آید علاوه اگر ما این پنجروز را تصویب کنیم مثل این است که مجلس تصویب کرده است تا پنجروز یک عوائد غیر قانونی را بگیرد و بقیه بلبه این ترتیب صحیح نیست.

رئیس - آقای دست غیب عضو کمیسیون هستند؟

دست غیب - خیر

رئیس - پیشنهاد مجدداً فرائض و رأی گرفته میشود

رئیس - آقایانی که موافقت با قابل توجه بودن این پیشنهاد قیام فرمایند (عده تلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد رأی گرفته می شود. قابل توجه بودن پیشنهاد آقای نصرت الدوله که کمیسیون قبول کرده است در حقیقت به پیشنهاد کمیسیون رأی میدهد

یک نفر از نمایندگان - فرائض

(اینطور خوانده شد)

ماده ۱۰ - این قانون فوراً اعلان و توسط بلبه بموقع اجراء گذاشته میشود

رئیس - آقایانی که موافقت قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد - ماده یازدهم (شرح ذیل خوانده شد)

ماده ۱۱ - بلبه طهران مأمور تهیه نظامنامه و اجرای این قانون خواهد بود

رئیس - آقای آقاسید یعقوب (اجازه)

آقاسید یعقوب - بنده موافقم

رئیس - آقای عماد السلطنه (اجازه)

عماد السلطنه - بنده در شور اول یک پیشنهادی کردم که بلبه طهران در تحت نظر وزارت داخله مأمور تهیه نظامنامه و اجرای این قانون خواهد بود و نظر این بود که این بلبه قلمی چون یک مؤسسه ملی نیست ناچار باید در تحت نظر یکی از وزارتخانه ها باشد که اگر یک وقتی در مجلس یک مطلبی راجع بلبه پیش

آمد معلوم باشد که بکدام وزارتخانه باید رجوع شود

آن پیشنهاد بنده هم قابل توجه شد و رفت بکمیسیون نمیدانم بجه جهت و از روی چه نظری کمیسیون آنرا رد کرد و علت این مسئله را نمیدانم

یک پیشنهادی که با اکثریت شصت یا هفتاد رأی در مجلس قابل توجه می شود چه طور در کمیسیون با اکثریت سه یا چهار رأی آنرا رد میکنند

در صورتی که فلسفه اینکه یک پیشنهادی که قابل توجه میشود می رود به کمیسیون این است که آن پیشنهاد را با مواد آن قانون تنظیم کنند والا اگر بنا شود یک پیشنهادی در مجلس با هفتاد هشتاد رأی قابل توجه بشود بعد برود بیک کمیسیونی که دوازده نفر عضو دارد و چهار نفر از اعضاء آنها غایبند آنوقت با اکثریت پنج رأی رد شود

اساساً در یک همچو پیشنهادی در مجلس نباید رأی گرفت و بنده پیشنهاد خود را مجدداً پیشنهاد میکنم

رئیس - آقای آقاسید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - بنده باید اینجا بآقا یک جواب نقضی و یک جواب حلی بدهم

اما اینکه فرمودند چیزی را که مجلس قبول کرد کمیسیون نمی تواند رد کند

اینطور نیست مگر در دوره چهارم و پنجم این ترتیب پیش آمده است که در این شور یک مسئله بنظر اکثریت مجلس می رسیده که می رود بکمیسیون در کمیسیون در وقت میکنند پیشنهاد کنند و حاضر میکنند و در آن پیشنهاد صحبت میکنند و ممکن است پس از وقت تغییر عقیده پیدا کنند چنانکه در همین قانون خود آقایان ملاحظه فرمودند چند رأی های مختلف داده شد

پس کمیسیون در شور اول و دوم حق دارد نظریات خودش را اظهار کند و اعضاء کمیسیون در مجلس نظریه کمیسیون را اظهار میکنند آنوقت بسته است برای آخری اکثریت مجلس که آن رأی قلمی این اولاً

و اما راجع بقضیه وزارت داخله که فرمودند بلبه در تحت نظارت وزارت داخله نظامنامه تهیه و این قانون را اجرا کند

البته تصدیق میفرمایند که در اول این قانون نوشته شده است که این ترتیب مختص بلبه طهران است و همه ما هم میدانیم که بلبه طهران در تحت نظر رئیس الوزراء اداره میشود

چنانکه در زمان ریاست وزراتی آقای

مشیرالدوله هم بلبه در تحت نظر ایشان اداره میشد و البته هر وقت مامور راجع به بلبه سوالی داشته باشیم خود رئیس الوزراء یا نماینده ایشان بمجلس می آیند و جواب می دهند

این قانون متعلق بلبه طهران است و بلبه طهران هم در تحت نظر رئیس الوزراء وقت است چنان که در زمان کابینه آقای مستوفی المسالك و آقای قوام السلطنه هم همینطور بود

بلی اگر ما قانون برای بلبه تمام مملکت مینویسیم که شامل طهران و ایالات هم بود آنوقت میتوانستیم بگوئیم که بلبه شبهای است از وزارت داخله و باید در تحت نظارت وزارت داخله باشد

اما چون مخصوص بطهران است سابقه هم داشته است اینست که دیگر اینجا ذکر نکرده است

رئیس - آقای اجاق (اجازه)

آقا سید حسن اجاق - عرض کنم این نظامنامه که راجع بخودشان اداره بلبه نوشته است خیلی عیوب دارد

لهذا تا قانون بلبه در مملکت جاری نشده است سزاوار و شایسته نیست که خودشان یک نظامنامه تأسیس کنند زیرا نواقص و عیوب زیاد دارد و از جمله عیوبی که بعضی هم ملتفت شده اند اینست که بنده حالا به عرض آقایان میرسانم

در آن نظامنامه دارد که قاطر یا الاغی که بشهر وارد میشود مدت پنجروز حق توقف دارد و اگر از پنجروز تجاوز کرد و شش روز طول کشید آنوقت باید معادل مقرری یکماه جریمه بدهد

این یک فقره

فقره دیگر اینکه نظامنامه دارند که باید برای کالسکه و درشکه از بابی یا کرایه هر کدام که باشد روز اول از اداره بلبه پلاک بگیرند و یک وجهی هم از بابت پول پلاک بدهند و اتفاقاً روزی که صاحب آن یا اتومبیل محتاج بنه بر میشود یا اینکه شوفر غائب است یا اصلاح فرستاد و بیکلی از کار افتاده مجبور است برای اینکه مالیات این مدتی که کالسکه یا اتومبیل از کار افتاده از او بگیرند پلاک را ببرد و با اداره بلبه بدهد این پلاک را اداره بلبه نگاه می دارد تا روزی که مجدداً آن اتومبیل بکار بیفتد و همینکه بکار افتاد و صاحبش می آید پلاک خود را بگرداند مجدداً پول آن پلاک را از او می گیرند در صورتیکه این شخص یک مرتبه پول این پلاک را داده است و البته این ترتیب خوبی نیست که اداره بلبه معمول داشته است اینست که بنده مستقدم تازمانی که بلبه قانونی تأسیس نشده در تحت نظارت همین

مشرالدوله هم بلبه در تحت نظر ایشان اداره میشد و البته هر وقت مامور راجع به بلبه سوالی داشته باشیم خود رئیس الوزراء یا نماینده ایشان بمجلس می آیند و جواب می دهند

این قانون متعلق بلبه طهران است و بلبه طهران هم در تحت نظر رئیس الوزراء وقت است چنان که در زمان کابینه آقای مستوفی المسالك و آقای قوام السلطنه هم همینطور بود

بلی اگر ما قانون برای بلبه تمام مملکت مینویسیم که شامل طهران و ایالات هم بود آنوقت میتوانستیم بگوئیم که بلبه شبهای است از وزارت داخله و باید در تحت نظارت وزارت داخله باشد

اما چون مخصوص بطهران است سابقه هم داشته است اینست که دیگر اینجا ذکر نکرده است

رئیس - آقای اجاق (اجازه)

آقا سید حسن اجاق - عرض کنم این نظامنامه که راجع بخودشان اداره بلبه نوشته است خیلی عیوب دارد

لهذا تا قانون بلبه در مملکت جاری نشده است سزاوار و شایسته نیست که خودشان یک نظامنامه تأسیس کنند زیرا نواقص و عیوب زیاد دارد و از جمله عیوبی که بعضی هم ملتفت شده اند اینست که بنده حالا به عرض آقایان میرسانم

در آن نظامنامه دارد که قاطر یا الاغی که بشهر وارد میشود مدت پنجروز حق توقف دارد و اگر از پنجروز تجاوز کرد و شش روز طول کشید آنوقت باید معادل مقرری یکماه جریمه بدهد

این یک فقره

فقره دیگر اینکه نظامنامه دارند که باید برای کالسکه و درشکه از بابی یا کرایه هر کدام که باشد روز اول از اداره بلبه پلاک بگیرند و یک وجهی هم از بابت پول پلاک بدهند و اتفاقاً روزی که صاحب آن یا اتومبیل محتاج بنه بر میشود یا اینکه شوفر غائب است یا اصلاح فرستاد و بیکلی از کار افتاده مجبور است برای اینکه مالیات این مدتی که کالسکه یا اتومبیل از کار افتاده از او بگیرند پلاک را ببرد و با اداره بلبه بدهد این پلاک را اداره بلبه نگاه می دارد تا روزی که مجدداً آن اتومبیل بکار بیفتد و همینکه بکار افتاد و صاحبش می آید پلاک خود را بگرداند مجدداً پول آن پلاک را از او می گیرند در صورتیکه این شخص یک مرتبه پول این پلاک را داده است و البته این ترتیب خوبی نیست که اداره بلبه معمول داشته است اینست که بنده مستقدم تازمانی که بلبه قانونی تأسیس نشده در تحت نظارت همین

افشار - عرض کنم تدوین نظامنامه بلبه تحت نظارت وزارت داخله بلبه قلمی صورت قانونی نمی دهد - در ماده یازدهم نوشته نشده است که بلبه غیر قانونی طهران اجازه داده می شود بلکه بطور مطلق نوشته و اجازت داده می شود که نظام نامه را تدوین کند و آقایان پس از اینکه این ماده رأی دادند آنوقت ممکن است در طرز تأسیس بلبه های قانونی طهران و ولایات نظامنامه تهیه کرد که صورت قانونی پیدا کند

رئیس - آقای عماد السلطنه (اجازه)

عماد السلطنه - بنده نمی خواهم زیاد اصرار کنم که بلبه طهران قانونی است یا غیر قانونی والا شاید بتوانم ثابت کنم - بنده این بلبه قلمی را اداره بلبه می دانم همانطوری که در موقع بودن انجمن بلبه یک اداره بلبه هست که مأمور اجرای اوامر آن انجمن است همینطور هم بنده در غیاب انجمن بلبه این بلبه را بلبه می دانم و با جهت هم قانونی می دانم و اینکه آقای افشار می گویند اینجا نوشته نشده بلبه غیر قانونی و لازم نیست که ذکر کنند بهمین دلیل بنده عرض می کنم که بایستی در غیاب آن انجمن در تحت نظارت وزارت داخله باشد و بنده بیشتر از این توضیحی ندارم جز اینکه بآقای آقاسید یعقوب عرض کنم این بلبه بلبه طهران در تحت نظر رئیس الوزراء وقت است بنده هم تصدیق دارم ولی وزارت داخله و سایر ادارات همه در تحت نظر رئیس الوزراء وقت است و این هیچ مناقشات ندارد

رئیس رأی میگیریم بمقابل توجه بودن پیشنهاد آقای عماد السلطنه آقایانی که موافقت فرمایند

یک نفر از نمایندگان - فرائض

(مجدداً شرح سابق فرائض شد)

عماد السلطنه - بنده این پیشنهاد را بعضی از نمایندگان - خیر - رأی میگیریم

عماد السلطنه - بنده صلاح خودم را میدانم که مسترد نمایم

شریتمدار دامغانی - بنده قبول می کنم

رئیس - رأی میگیریم بمقابل توجه بودن آقایانی که پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد

آقای دست غیب - پیشنهاد جنابعالی هم عین همین پیشنهاد بود

پیشنهاد آقای ارباب کیخسرو

بند پیشنهاد می کنم ماده یازدهم این قسم نوشته شود

ماده یازدهم - بلبه طهران مکلف است نظامنامه اجرای قانون و وسائط نقلیه در تحت نظارت وزارت داخله در ظرف پنج روز از تاریخ تصویب این قانون تدوین نموده بموقع اجراء گذارد

ارباب کیخسرو - اجازه میفرمایند؟

رئیس - بفرمایند

ارباب کیخسرو - چون یک ترتیبی در مجلس معمول شده است که قبل از اینکه کسی حرف خودش را بزند و عقیده خود را اظهار کند گفته می شود مذاکرات کافی است و رأی هم بکفایت مذاکرات گرفته میشود

اینست که بعضی اشخاص مجبور میشوند پیشنهاد کنند تا اینکه بتوانند بلبه یک اداره بلبه هست که مأمور اجرای اوامر آن انجمن است همینطور هم بنده در غیاب انجمن بلبه این بلبه را بلبه می دانم و با جهت هم قانونی می دانم و اینکه آقای افشار می گویند اینجا نوشته نشده بلبه غیر قانونی و لازم نیست که ذکر کنند بهمین دلیل بنده عرض می کنم که بایستی در غیاب آن انجمن در تحت نظارت وزارت داخله باشد و بنده بیشتر از این توضیحی ندارم جز اینکه بآقای آقاسید یعقوب عرض کنم این بلبه بلبه طهران در تحت نظر رئیس الوزراء وقت است بنده هم تصدیق دارم ولی وزارت داخله و سایر ادارات همه در تحت نظر رئیس الوزراء وقت است و این هیچ مناقشات ندارد

رئیس رأی میگیریم بمقابل توجه بودن پیشنهاد آقای عماد السلطنه آقایانی که موافقت فرمایند

یک نفر از نمایندگان - فرائض

(مجدداً شرح سابق فرائض شد)

عماد السلطنه - بنده این پیشنهاد را بعضی از نمایندگان - خیر - رأی میگیریم

عماد السلطنه - بنده صلاح خودم را میدانم که مسترد نمایم

شریتمدار دامغانی - بنده قبول می کنم

رئیس - رأی میگیریم بمقابل توجه بودن آقایانی که پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد

آقای دست غیب - پیشنهاد جنابعالی هم عین همین پیشنهاد بود

پیشنهاد آقای ارباب کیخسرو

(بعضیون ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد می کنم ماده یازدهم این قسم نوشته شود

ماده یازدهم - بلبه طهران مکلف است نظامنامه اجرای قانون و وسائط نقلیه در تحت نظارت وزارت داخله در ظرف پنج روز از تاریخ تصویب این قانون تدوین نموده بموقع اجراء گذارد

ارباب کیخسرو - اجازه میفرمایند؟

رئیس - بفرمایند

ارباب کیخسرو - چون یک ترتیبی در مجلس معمول شده است که قبل از اینکه کسی حرف خودش را بزند و عقیده خود را اظهار کند گفته می شود مذاکرات کافی است و رأی هم بکفایت مذاکرات گرفته میشود

اینست که بعضی اشخاص مجبور میشوند پیشنهاد کنند تا اینکه بتوانند بلبه یک اداره بلبه هست که مأمور اجرای اوامر آن انجمن است همینطور هم بنده در غیاب انجمن بلبه این بلبه را بلبه می دانم و با جهت هم قانونی می دانم و اینکه آقای افشار می گویند اینجا نوشته نشده بلبه غیر قانونی و لازم نیست که ذکر کنند بهمین دلیل بنده عرض می کنم که بایستی در غیاب آن انجمن در تحت نظارت وزارت داخله باشد و بنده بیشتر از این توضیحی ندارم جز اینکه بآقای آقاسید یعقوب عرض کنم این بلبه بلبه طهران در تحت نظر رئیس الوزراء وقت است بنده هم تصدیق دارم ولی وزارت داخله و سایر ادارات همه در تحت نظر رئیس الوزراء وقت است و این هیچ مناقشات ندارد

رئیس رأی میگیریم بمقابل توجه بودن پیشنهاد آقای عماد السلطنه آقایانی که موافقت فرمایند

یک نفر از نمایندگان - فرائض

(مجدداً شرح سابق فرائض شد)

عماد السلطنه - بنده این پیشنهاد را بعضی از نمایندگان - خیر - رأی میگیریم

عماد السلطنه - بنده صلاح خودم را میدانم که مسترد نمایم

شریتمدار دامغانی - بنده قبول می کنم

رئیس - رأی میگیریم بمقابل توجه بودن آقایانی که پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد

آقای دست غیب - پیشنهاد جنابعالی هم عین همین پیشنهاد بود

پیشنهاد آقای ارباب کیخسرو

غرض بنده اینست که در این نظامنامه یک اشخاصی هم نظریاتی داشته باشند خواه وزارت داخله باشد خواه کمیسیون قوانین مالیه

زیرا نظامنامه را که خودشان تهیه کنند مثلاً نظامنامه اداره تجدید میشود و آقایان البته ملاحظه فرموده اند که چطور اسباب زحمت مردم شده

مثلاً الاغ وقتی که وارد شهر میشود یک مبلغی میدهد و پلاک میگیرد و آن وقت قرار گذاشته اند که بیشتر از پنجروز نباید در شهر بماند حالا اگر فرضاً الاغی که بازمی آورد لنگ شد یا بار پیدا نشد و از پنجروز بیشتر طول کشید آن وقت روزش با هفتم که مراجعت میکند با اندازه مالیات یکماه از او جریمه میگیرند که چرا دیر مراجعت کردی

اینست که عرض میکنم اگر خودشان نظامنامه تهیه کنند این اشکالات در بین هست و البته بهتر اینست که در تحت نظر کمیسیون قوانین مالیه باشد که اینجا یک نظریات و اصلاحاتی در او بعمل آید والا بنده مخالف نیستم

رئیس - آقایانی که اصلاح آقای اجاق را تصویب میکنند قیام فرمایند (ممدودی برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد - پیشنهاد آقای ضیاء الواعظین (اینطور خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که ماده ۱۱ بترتیب ذیل اصلاح شود:

بلبه طهران موظف است نظامنامه اجرای قانون و وسائط نقلیه را تهیه و تدوین نموده پس از تصویب هیئت دولت بموقع اجراء گذارد شود

رئیس - بفرمایند

ضیاء الواعظین - بنده تصور میکنم که آقایان محترم کاملاً متوجه هستند که قانونی که از تصویب مجلس میگردد راجع به هر یک از وزارتخانه ها که باشد خود آن وزارتخانه برای اجرای آن نظامنامه تهیه میکند و در فایده آن نظامنامه داخل نکات و دفایقی را در آن نظامنامه داخل میکند که شاید آنقدر نقطه نظر قانون گذار را تأمین میکند اینست که غالب نظامنامه ها بایستی پس از تدوین و تنظیم بتصویب هیئت وزراء رسیده و بعد بموقع اجراء بگذارد برای اینکه وزارت داخله هم مشمول مجلس است و هم یک نظریه فوق نظریه بلبه خواهد داشت

بنده تصور میکنم که این نظامنامه ها کلیتاً وقتی که در وزارتخانه ها تهیه شد میبایست بتصویب هیئت دولت برسودند این است که بنده از آقایان تقاضا میکنم که باین قسمت رأی بدهند زیرا ضرری در آتیه نخواهد داشت و بلکه تأکیدی شده است

رئیس - شاهزاده میرزا شیخ الرئیس (اجازه)

محمد هاشم میرزا شیخ الرئیس - عرض

افشار - قبول میکنم

رئیس - این ماده بر میگردد بکمیسیون چون آن یکی قابل توجه شد

و امروز هم نیشود رأی گرفته میماند برای فردا

تصبره فرائض میشود بعد بشنوان ماده مستقلمی رأی گرفته میشود

(شرح آتی فرائض شد)

تصبره ۲ - قانون راجع بآب کوبی و تقسیم سرم گلو درد مصوبه سه شنبه پنجم ذی قعدة ۱۳۲۸

شامل این قانون خواهد بود

رئیس - مخالفی ندارد؟

آقا سید یعقوب - این عبارت (شامل این قانون خواهد بود) غلط است و باید نوشته شود (مشمول این قانون خواهد بود)

رئیس - مجدداً خوانده میشود

(با تبدیل کلمه شامل به مشمول قرائت شد)

رئیس - آقای ارباب کیخسرو (اجازه)

ارباب کیخسرو - آن قانون که گذشت برای تمام مملکت بود و حالا این قسمت اختصاص داده میشود بطهران بنده مخالف نیستم ولی خواستم عرض کنم که این قانون نقش نمیکند تا قانونرا و تعلق بسایر ولایات هم دارد

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بنده عقیده ام این است که این تبصره بکلی زائد است بواسطه اینکه چیزی در این قانون نیست که دلالت بر نقض آقا قانون کند و آقا قانون هم بقوت خودش باقی است و یک مبلغ معینی هم از مالیات نواقص برای مصرف معینی مقرر داشته است و دیگر ذکر تبصره اینجا بی مورد است

رئیس - آقای امیر اطم (اجازه)

امیر اطم - عرض بنده این است که آن قانون از تصویب مجلس دوم گذشته است و حالا اگر اینجا یک تذکره داده شود بنده گمان میکنم ضرری نداشته باشد بلکه یک تأکیدی خواهد بود

زیرا ممکن است گفته شود که آن ده یک در موقعی بود که بترتیب سابق مالیات گرفته میشد و حالا دیگر بآن ترتیب مالیات گرفته نمیشود و از این راهها ممکن است اشکالاتی پیدا شود

این است که بنده از آقایان تقاضا میکنم که باین قسمت رأی بدهند زیرا ضرری در آتیه نخواهد داشت و بلکه تأکیدی شده است

رئیس - شاهزاده میرزا شیخ الرئیس (اجازه)

محمد هاشم میرزا شیخ الرئیس - عرض

فراهم آوردن مستلزم يك مخارجی است که بدولت تحویل میشود.

اول يك مخارجی دارد ولی بعد از عایدات خود آن محل مخارجش داده خواهد شد.

برای اینکه این امر دچار وقفه و سبک نشود مساعدت میگيرند و جنس میبرند بعد آن جنس را که رسانند از عایدات آن قرض میبرند.

از اینجهت مخارج ارزاق رها هم جزء بودجه مملکتی بشمار نیآوردند.

اما پولی که دولت از بابت قرض می دهد.

اینجا چون اشاره فرمودند که این قرض را نمیشناسند لازم است عرض کنم که دولت ایران يك قروضی دارد که شناخته شده و مسلم است و چند سال است که همه ساله با قساقط پرداخته میشود و امسال هم البته آن ارقام پرداخته خواهد شد و بعد از این هم داده میشود.

حالا اگر يك مساعده هائی باز برای مخارج جاریه گرفته شده باشد آن قرض نیست چنانچه بازم ملاحظه میفرمائید در بودجه يك چیزهائی در این باب منظور و اشاره شده است که از بابت مساعده قروض چه مبلغ پرداخت شده است و هر چه داده شده نوشته شده است.

پس اینهم محل اشکال و نگرانی نیست اما در مسئله شهریه و مستیری در سال گذشته يك میلیون و بیست و چهار هزار تومان برای مستیریات و شهریه هاد بودجه منظور شده ولی تمام پرداخت نشده است. و امسال هم در بودجه هذمه السنه که بمجلس تقدیم شده ملاحظه فرموده اید که فقط هشتصد هزار تومان است و مبلغ زیادی کسر شده است.

امیدوارم در سال گذشته هم بیشتر از هشتصد هزار تومان بیشتر پرداخت نشود.

اگر چه بنده بطور قطع نمیتوانم عرض کنم که این سبب هزار تومان دیگر که هنوز باقی تمام صرفه دولت خواهد بود یا پرداختی است ولی در هر حال احتمال کبی میروم که مبلغ شهریه و مستیریات بيك میلیون فرسد.

در هر حال امسال فقط هشتصد هزار تومان ملحوظ شده اما اگر مقصود ایشان این است که مطلقاً شهریه و مستیریات را نباید پرداخت البته این يك نظری است که ایشان دارند و شاید نصاب هم باشد.

ولی عیالنا هیئت دولت لازم میدانند که این شهریه داده شود و اگر در این باب مجلس شورای ملی نظری داشته باشد ممکن است بعد اظهار کنند.

همه آقایان میدانند و محتاج بشرح و بسط زیاد هم نیست که موضوع شهریه و مستیری چیست و بطور برقرار شده و

حالا چرا باید بپردازیم؟

اما در باب سفارتخانهها که فرمودید چرا يك ذخیره برای آنها درست کنیم اینطور نیست.

مجلس شورای ملی رأی داده است باشخاصی که از قانون اطاعت نکرده اند یا قانون در باره آنها اجراء نشده باشد در صورتی که قانون لازم الاجراء است حقوق داده نشود ولی آنچه که بنده اطلاع دارم این قانون اجراء شده و میشود و البته یکی که اطاعت از قانون نکنند حقوق او که داده نخواهد شد سهل است شاید مجازات دیگریم میشود. پس این يك امری نیست که موجب نگرانی و سبب شود که امروزه پرداخت يك دوازدهم از بودجه بعهده تمویق افتد.

(جمعی از نمایندگان گفتند مذاکرات کافی است)

رئیس - رأی گرفته میشود بنده اول آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمائید (جمع کثیری برخاستند)

رئیس - تصویب شده. ماده دوم آقا شیخ محمد علی طهرانی - بتبصره رأی گرفته نشد.

رئیس - تبصره هم جزو ماده است. ماده دوم قرائت میشود (بشرح ذیل قرائت شد)

ماده دوم - تأدیبه کلیه وجوهائی که پرداخت آنها بر طبق این قانون اجازه داده میشود باید علی الحساب بوده و پس از تصویب بودجه های تفصیلی سنه حاضره اصلاحات لازمه در مقادیر آنها بعمل آید تا تأدیبه وجوهات مزبور کاملاً مطابق بودجه های ۱۳۰۳ بوده باشد.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - موافقم.

رئیس - آقای یاسائی (اجازه)

یاسائی - قبلاً عرض کردم که تصویب يك دوازدهم در آخر سال موجب اشکالات در حساب خواهد شد و يك قسمت از آن اشکالات راجع بوزارت عدلیه است که بنظر بنده توضیحاتی که آقای مخبر دادند کافی نیست زیرا مسلماً چهل هزار تومان از هشتاد هزار تومان که از بودجه عدلیه کسر شده تصویب شده و خرج هم شده است. هزار تومان بود.

بودجه هذمه السنه را هشتصد و چهل هزار تومان نوشتند بعد این اضافه را که زدند هیچ هشتاد هزار تومان هم از بودجه سنه گذشته کسر کرده اند که حالا بودجه وزارت عدلیه هشتصد و بیست هزار تومان است که هشتاد هزار تومان کمتر در سیه ماضیه است و چهل هزار تومان آن را تصویب کرده ایم که داده اند و خرج هم شده است.

وجهل هزار تومان دیگر را می توانیم کسر کنیم.

بالاخره بنده با این لفظ علی الحساب که نوشته شده است مخالفم بهتر اینست این کلمه علی الحساب حذف شود و رابرتی که کیسیون بودجه میدهد از برای شش ماه آخر سال باشد تا مشکلاتی روی نهد و البته آقایان بخاطر دارند در نتیجه اشتباه آقای محترم السلطنه وزیر معارف و اوقاف یا وزیر دیگر که درست در نظرم نیست قریب چهل و دو هزار تومان بابت مشرفه اوقاف اشتباه کردند و آقای رئیس ماله هم جزو عایدات مملکتی و جزو جمع خراسان حساب کردند بعد در این موقع پرداخت حقوق رؤسای مأمورین اوقاف را ندادند برای اینکه تصویب نشده بود در اواخر سال استنادگی کردند که چهل و دو هزار تومان را وزارت اوقاف بدهد.

در صورتی که مطابق معمول سنوات اسبق مأمورین اوقاف خودشان بابت حقوقشان وصول میکردند و خرج میکردند گویا آخرش حضرت والا شاهزاده سلیمان میرزا این قضیه را بطور حل کردند که در سه چهار ماه آخر سال حقوق مأمورین اوقاف را حساب کنند اگر چیزی باقی ماند بمالیه بدهند در نتیجه ادارات اوقاف متجمل شد و الان در ولایات ایران شما اداره اوقاف ندارید اداره که سالیان دراز تشکیل شده دفتری مرتب شده و اسنادی بدست آورده در نتیجه يك اشتباه ادارات سرتاسر مملکت متجمل شده و يك عده از مأمورین آمده اند در طهران و سرگردانند بالاخره بنده عقیده دارم رابرتی که از کیسیون بودجه بمجلس میآید بابت شش ماه آخر سال باشد و بودجه شش ماه اول هم که بطور يك دوازدهم تصویب شده و گذشته است.

وزیر ماله - مشکلاتی فعلاً هست در یکی از جلسات گذشته گویا راجع بيك دوازدهم برج اسد بود که مذاکره میشد بنده اینجا تصدیق کردم باینکه این طریقه يك دوازدهم تصویب کردن و خرج کردن خوب نیست.

لیکن این مسئله ضروری و ناچارى است.

مشکلاتی که این کار در پیش دارد و ما هم ملتفت هستیم و علت اینکه در مرتبه اولی آقای یاسائی متذکر مشکلات شدند و بنده جواب ندادم برای احتراز از طول کلام بود والا همین جواب را می خواستم بدهم که ما هم می دانیم ولی چه کنیم حالا پیش آمده است.

چاره نداریم. و اگر بخواهیم حالا این لفظ علی الحساب را از اینجا حذف کنیم بر مشکلات افزوده میشود.

ممکن است وقتی که ما اجازه داشته باشیم بطور علی الحساب خرج کنیم حالا

بفرمائید ایشان بودجه عدلیه هشتصد هزار تومان می شود هشتاد هزار تومان از آن کم می شود شاید ممکن باشد يك مقدار از آن را بحساب ما قیل بگذاریم و دولت موظف است در بودجه تغییر و تبدیلی بدهد و طوری آنرا درست کند که آن مشکلات حل شود.

حالا اگر مقتضی شد بیکمقدارش را در این سال مرتب میکنند و اگر نشد می مانده برای سال بعد.

اینکه فرمودند در نتیجه يك اشتباه تولید شد.

حالا بنده در اصل موضوع داخل نمی شوم که چه شده ولی اگر واقع شده باشد در نتیجه يك اشتباهی شده است.

ولی در اینجا فعلاً اشتباهی در بین نیست و ما میدانیم که حقیقت امر چیست و امیدوارم انشاء الله در آتی طوری شود که دفع مشکلات شود.

جمعی از نمایندگان مذاکرات کافی است.

رئیس - مذاکرات کافی است.

جمعی از نمایندگان بلی کافی است.

مخبر - در ماده دو در دو مورد وجوهات نوشته شد غلط است و جوهرات بيك هم کلمه تفصیلی را باید از ماده حذف کنند.

رئیس - پیشنهاد آقای تدین دیگر مورد ندارد چون کلمه تفصیلی را حذف کردند.

الدین بلی بنده هم مقصود همین بود (ماده دوم بتبدیل وجوهات به وجوه و حذف کلمه تفصیلی مجدد قرائت شد)

رئیس - مخالفی ندارد؟ (جمعی گفتند خیر)

رئیس - آقایان موافقین ماده دوم قیام فرمائید.

(غالب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده سوم - بابت مخارج که در بودجه های تفصیلی هذمه السنه ۱۳۰۳ از سالی مجلس شورای ملی منظور نگردیده هیچ مبلغ وجهی نباید پرداخته گردد.

رئیس - مخالفی ندارد؟ (جمعی از نمایندگان خیر)

رئیس - رأی می گیریم باین ماده آقایانی که تصویب می کنند قیام فرمائید.

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد در کلیات هم

مخالفی نیست (گفتند خیر)

رئیس - رأی میگیریم باین ماده باورقه.

آقایانی که تصویب میکنند ورقه سفید و الاورقه کبود میدهند

(در اینوقت بعضی از آقایان خارج میشدند)

رئیس - آقایان تشریف نبرند کار لازمی داریم.

(اخذ و استخراج آزا عمل آمد و نتیجه بقراردیل حاصل شد)

عده حضار ۱۰۳ ورقه سفید علامت قبول ۷۷

رئیس - عده حضار صد و سه با ۷۷ رأی تصویب شد.

يك پیشنهادی شده بعنوان ماده - الحاقیه بقانون وسائط نقلیه که امر وزباید تکلیفش معلوم شود (بشرح ذیل قرائت شد)

کیسیون قوانین ماده الحاقیه پیشه نهادی شاهزاده امیر حمت راجع شوردر آورده و از این قرار تصویب و پیشنهاد می نمایند:

ماده الحاقیه - بلديه طهران مکلف است صورت کلیه جمع و خرج خود را در آخر هر سه ماه طبع و نشر نموده با اطلاع عامه برساند.

رئیس - مخالفی ندارد؟ آقا سید یعقوب - بنده مخالفم با این موافقی هست بفرمائید ما جواب عرض کنیم.

رئیس - آقای امیر حمت (اجازه)

امیر حمت - با مختصر تفصیلی که در مقدمه پیشنهاد در خصوص این لایحه نوشته شده است بنده گمان نمیکنم محتاج بتوضیح زیاد باشد.

بلديه در این مملکت مدنی است قانونی باقر قانونی دائر است و بيك دینار کسی از حساب این بلديه مطلع نیست که این عوارضی که گرفته شده چه بود و چه مصرف رسیده آیا زیادی دارد یا کسر دارد؟

بلاوه بنده تصور می کنم چگونه ممکن است مخالفت کرد با يك عوارضی که مجلس شورای ملی تصویب می کند.

از مردم گرفته میشود در صورتی که آن مردم از جمع و خرج آن اطلاع ندارند و بنده بیشتر از این محتاج نمیدانم زیرا معسنتان این بقدری زیاد است که تمام مردم دهندگان این عوارض بایستی از رجوعی که خودشان میدهند و مصارفی که میشود مطلع شوند تا سوء تفاهم نسبت

بلديه بخندند

این است که بنده این پیش نهاد را کردم.

رئیس - آقای مشارعظم عضو کیسیونند.

مشارعظم - خیر.

رئیس - آقای حائری زاده چه طور؟

حائری زاده - ماده الحاقیه است اصلاح نیست

رئیس - تفاوت نمیکند آقای حاج میرزا عبدالوهاب (اجازه)

حاج میرزا عبدالوهاب - موافقم.

رئیس - آقای طهرانی (اجازه)

طهرانی - موافقم.

رئیس - آقای غلامحسین میرزا - موافقم.

رئیس - آقای یاسائی هم موافقت میفرمائید.

رئیس - (خطاب بآقای آقا میرزا رضاخان انشار) آقای مخبر موقعی اظهار رأی نمیکنند؟

افشار - واگذار میکنم بنظر مجلس آقا سید یعقوب - بنده مخالفم با این پیشنهاد. آیا حق اظهار عقیده ندارم؟

عماد السلطنه - عضو کیسیون نیستید. رئیس رأی میگیریم باین پیشنهاد که تصویب میکنند قیام نمایند.

(غالب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد.

(رایرت کیسیون عراض و مرخصی راجع بمرخصی درماه آقای ملک الشعراء بشرح ذیل قرائت شد)

آقای ملک الشعراء نماینده محترم نظر بقضای مزاج و لزوم بيك روشقه معاملات نقاضای سه ماه مرخصی با استفاده از حقوق نموده کیسیون پس از مشاوره دو ماهه تصویب مینماید که نماینده محترم برادرم مدت مزبوره غایب با اجازه ثبت نمایند.

تاریخ شروع غیبت از روز تصویب خواهد بود.

رئیس - رأی گرفته میشود. آقایان موافقین قیام فرمائید.

(غالب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

(رایرت دیگر راجع بمرخصی آقای احتشام الحکماء بشرح ذیل خوانده شد)

آقای دکتر احتشام الحکماء نماینده محترم بواسطه مریضه که دارند و باید جراحی بشود دو هفته استعجازه مرخصی نموده بودند کیسیون پس از مشاوره تصویب

مینماید که از تاریخ ۲۰ سنبله غیبت ایشان با اجازه ثبت شود.

رئیس - آقایانی که غیر کیسیون را تصویب میکنند قیام فرمائید (غالب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شده آقای سرکشکند زاده.

(اجازه)

سرکشکند زاده - عرضی ندارم.

رئیس - آقای طهرانی (اجازه)

آقا شیخ محمد علی طهرانی - بنده سؤالی سابق از آقای وزیر ماله راجع بسیل تبریز کرده ام. اگر اجازه می فرمائید حال عرض کنم.

وزیر ماله - سؤالتان را بفرمائید اگر مطلبی نیست که سابقه لازم داشته باشد جواب عرض میکنم.

رئیس - بفرمائید.

طهرانی - البته آقای وزیر ماله میدانند که در شهر تبریز بيك رودخانه است بنام میان جای که از جنوب بشمال شهر تبریز حرکت میکند و در اطراف آن رودخانه دوسه بسته شده در سابق هر وقت سیل وارد شهر میشد آن سد های اطراف رودخانه مانع از جریان سیل بشهر و صدمه اهالی شهر میشد در بیست سال قبل اتفاقاً سد هائی که در اطراف آن رودخانه بسته شده بود آنها خراب شده تقریباً اهالی آن شهرند که غالباً دچار ومورد حمله سیل واقع میشوند و در بیست سال قبل سیل وارد تبریز شده و تقریباً دوهزار نفر تلفات رسد ها هزار تومان خسارت باهالی شهر وارد میکنند.

در یازدهم سنبله گذشته بواسطه آمدن تگرگ باز ثانیاً حمله سیل بشهر میشود و محله امیر خیز زیادتر از صدمه بنجاه خانه طعمه صدمات سیل میشود خواستم بینم در این موقع آقای وزیر ماله اجازه باین سدهائی که در اطراف آن رودخانه است نظریا: کرده اند که جلو گیری کنند از حمله سیل از تلفاتی که نسبت بشهر وارد میشود یا خیر؟

وزیر ماله - بلی. دولت در این باب توجهی داشته است وقتی که سیل آمد و خسارات وارد آورد فوراً اقدام کرده بآن اندازه که لازم بود جلو گیری از صدمات و خسارات نسبت باهالی شهر بشود اقدام شد و تا درجه مرمت شد و بيك مبلغی هم تخصیص داده شده است. از برای این کار که در آبه اهالی دچار حمله سیل نشوند و بقدری که اطلاع داشتم عرض کردم تفصیل را هم بعد در موقع دیگر عرض خواهم رساند.

رئیس - آقای یاسائی چه فرمائید دارند؟

یاسائی - اگر اجازه می فرمائید

سؤالی از آقای وزیر ماله شده بود سؤال خود را بکنم.

رئیس - بفرمائید.

یاسائی - مطابق قانون معاسبات عمومی بنظرم ماده پنجاه و سه آن قانون است که وزیر ماله مکلف است پس از طی دوره عمل یعنی از اول حمل تا آخر حوت در ظرف مدت یازده ماه بعد لایحه تفریح بودجه آن سنه را بمجلس شورای ملی تقدیم دارد عملیات وزارت ماله در سنه است قبل ۱۳۰۱ باید در ضمن لایحه تفریح بودجه بمجلس آمده باشد زیرا فعلاً هیجده ماه از سنه است قبل گذشته و سه ماه بیشتر از مدتی که قانون مین کرده است گذشته و چندینست در این باب سؤال کرده ام و حالا از نقطه نظر اینکه آقایان تصدیق دارند که ما بطوری که ما در وضع بودجه بيك وقت ما و مطالعاتی داریم چه از نقطه نظر دخل و چه از نقطه نظر خرج هم بطور پس از عمل هم باید مجلس بيك مطالعاتی بکنند بینم چه طور عمل شده آیا مطابق تصویب مجلس وزیر ماله عمل کرده است یا بطور دلش خواسته است عمل کرده خواستم از آقای وزیر ماله سؤال کنم که در این باب چه اقدامی کرده اند آیا لایحه تفریح بودجه سنه است قبل را تهیه کرده اند؟

وزیر ماله - آقایان میدانند که بنده تازه در وزارت ماله وارد شده ام و هنوز احاطه کامل پیدا نکرده ام بتمام جرئیات این مسئله و به همین جهت آقای رئیس که از بنده مطالبه جواب دادن سؤالات را کردند بایشان عرض کردم بایستی سابقه در این موضوع هم بنظر در اجلا بنده میدانم وزارت ماله مشغول تهیه لایحه تفریح بودجه هست از عملیات وزارت ماله و دولت های گذشته مطلع شود و بنده مخصوصاً تعقیب می کنم که علت تمویق چه بوده و بعد عرض خواهم کرد و گمان میکنم عنقریب لایحه آن بمجلس تقدیم شود.

رئیس - يك لایحه رسیده بود مراجعه شد بکیسیون بودجه طبع هم شد گویا بآقایان رسیده باشد.

بعضی از نمایندگان - خیر نرسیده. رئیس - بفرمائید.

تدین - لایحه که مقام ریاست به آن اشاره کردند راجع بصلاحه جمع و خرج سنه گذشته است و کیسیون بودجه هم رأی داد که طبع کنند و الان هم گویا حاضر است برای تقسیم و توزیع بین نمایندگان ولی راجع به این بیا چیزی بفرمائید.

رئیس - آقای دامغانی (اجازه)

شریعتمدار دامغانی - بنده مدت سه ماه قبل خوالی داشتم از وزارت ماله تقدیم مقام

ست کرده ام و اگر اجازت میفرمایید سؤال در آ از آقای وزیر مالیه بکنم و در این موم چند مرتبه هم تذکره ده

رئیس - بفرمائید .
(بعضی از نمایندگان - خارج شدند)

رئیس آقایانی که تشریف می بردند ای اطلاع خاطرشان عرض می کنم که در جلسه خواهد بود .
دامغانی - اولاً اصل هیجدهم قانون اساسی می نویسد :

تسویه امور مالیه جرح و تعدیل بودجه بپیر در وضع مالیات و رد و قبول عوارض و عوارض همچنان میزبای جدید که از طرف دولت اقدام خواهد شد بتصویب مجلس خواهد بود این اصل قانون اساسی است . در سه سال قبل از این میرزا -

برالله خان نامی رفت بشاهرود برای میزبای املاک آنجا و پس از رفتن بآنجا و میزبای کردن املاک آنجا یک تراضی در یک قسمت بین او با اهالی آنجا واقع شد

در آن قسمت شکایتی نرسید ولی در یک قسمت مهم دیگر از قبیل سظام و پشت بسظام

قره راه دزدج و ردین میزبای واقع شد ولی بر عادلانه که از میزان عشر گذشته و بیت و

برای رسیدن اینطور میزبای کردند که در بیعت یک میزبای بود فرضاً و استعدادی

که هیچ جهتی را در نظر نگرفته و یک مالیاتی برقرار کرده بود این بود که اهالی آنجا معنی شکایت کردند و مدت هم در

لگرافخانه متعین بودند بالاخره یک نشانی از امر کوازهام شد و رفت بآنجا و پس از تقش باز رفع شکایت آنها را نکرد

و آن اشخاصی که راضی بودند برضایت خودشان باقی ماندند و هنوز هم باقی هستند

و مکرر بوسیله کمیسیون هرايش بمجلس شکایت کردند و چند مرتبه هم بوسیله خود بنده شکایت کردند و هیچ اثری تا اکنون بر آن شکایات و تطلمات مرتب نشده و نخواهد شد اولاً میخوام عرض کنم که چرا

بدون تصویب مجلس شورای ملی این میزبای واقع شده این یکی

ثانیاً در صورتی که میزبای بدون تصویب مجلس شورای ملی واقع میشود افلا

باید بتراضی طرفین میزبای شود نه اینکه برضایت یک طرف باشد .

ثالثاً پس از اینکه یک چنین میزبای حلی واقع میشود البته باید این مالیات این مالیات های ظالمانه از قبیل خانواری سرانه

بول عمل و غیره اینها از بین برود چنانچه در لایحه میزبای هم که تقدیم مجلس کرده بودند اینها را اسقاط کرده بودند و حالا هم پس از اینکه میزبای علمی استدلالی واقع شد این مالیاتهای ظالمانه باید اسقاط شود چنانچه اداره میزبای در وزارت مالیه

با همین نظر موافقت کرده شاید آقای مقوم الملک که در وزارت مالیه سابقه دارند در این خصوص هم سابقه داشته باشد یا اینکه در لایحه میزبای این مالیات ها اسقاط شده و با اینکه سابقه دارند باز هم مشغول گرفتن این مالیات های ظالمانه هستند و همان کسانی که رفته اند و میزبای کرده اند و مالیات بسته اند که در نتیجه میزبای آنها مردم نا راضی هستند و شکایت میکنند همان مالیات هلی بسته اند بر شتر دارهای انار کی که حالا در شاهرود سکونت دارند و دوست وهفتاد تومان مطابق جزء جمعی که دارند از شتر های آنها مالیات گرفته اند و سندی هم بدست مردم داده اند حالا جدیداً در چندین قبل پیشکار مالیه از همان اشخاصی که سالی دوست و هفتاد تومان مالیات شتر داری مطابق این میزبای که شده میداده اند و دو سال هم داده اند حالا سالی یا صد تومان از اینها مالیات مطالبه میکند تعجب در این است که یک نفر میزبای دو چیز را میزبای میکند یکی را لازم الاجرا و دیگری را لازم الاجرا نمیداند !! اگر آن میزبای اولی صحیح بوده چرا در موضوع انار کیها اجراء نمیکند و اگر غلط بوده پس چرا بدون تصویب مجلس از مردم میگیرند ؟

آقا سید یعقوب - این سؤال نیست چرا ؟

دامغانی - لفظی غیر از این لفظ چرا که مقصود بنده را تأمین کند اگر شما میدانید بگوئید والا قایبه برای بنده تنگ است بنده بطور سؤال عرض میکنم .

بنده میدانم ترتیب اثری داده نمیشود و شما هم بهر معنی که میخواهید معنی کنید .

بنده عرض میکنم اگر این میزبای با اینکه میزبای علمی شده باشد بایستی از روی همان میزبای مالیات گرفته شود چرا از آنها مالیات مطالبه میشود صحت این که از گذشته هم مالیات مطالبه میکنند پس از مدتی در اثر شکایت آنها آخر وزارت مالیه بنده مینویسد از گذشته مطالبه نخواهیم کرد و از آن بنده مطالبه مینمایم اصل سؤال بنده چنانچه مطلب بود که بطور فهرست عرض میکنم که آقای وزیر مالیه جواب بدهند والا چرا بدون تصویب مجلس شورای ملی میزبای شده

ثانیاً حالا که میزبای شده باید بتراضی طرفین باشد .

ثالثاً وقتی که میزبای مالیات خانواری مردم مطالبه میکنند علاوه اگر میزبای اینها درست است چرا از انار کیها بهمان میزبای که شده مالیات نمیگیرند و یا صد تومان مطالبه میکنند و از این گذشته چرا گذشته را که پیشکار مالیه مطابق جزء جمعی

دو دست وهفتاد تومان گرفته و قبض داده چرا اینها بقیه اش را مطالبه میکنند این بود سوال بنده .
(جمعی از نمایندگان - عده کفایت نیست)

رئیس - چون عده کفایت نیست جواب آقای دامغانی میماند برای جلسه بعد .
دامغانی - بنده سؤال را مجدداً باید تکرار کنم .

رئیس - خیر همین کافی است .
جلسه آتی فردا سه ساعت و نیم قبل از ظهر دستورالاول لایحه وسایط نقلیه بعد سه ققره لایحه کمیسیون بودجه راجع به مسجد السلطان وغیره که جزء دستور امروز بود و لایحه مقادیر و موازین .

وزیر مالیه از طرف دولت تقاضا میکند لایحه راجع بابتیاع کشتی های دریایه اروپا را جزء دستور جلسه آتی به بکنار بیاورد .

رئیس - مخالفی ندارد ؟
(جمعی گفتند - خیر)
(مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی مؤتمن الملک منشی . م - شهاب . معتمد السلطان

جلسه ۶۵ صورت مشروح مجلس یوم یکشنبه سیزدهم میزان ۱۳۰۳ مطابق ششم شهر ربیع الاول ۱۳۴۳

مجلس دو ساعت و ربع قبل از ظهر ریاست آقای مؤتمن الملک تشکیل گردید

(صورت مجلس یوم شنبه دوازدهم میزان را آقای میرزا شهاب الدین قرائت نمودند)

رئیس - آقای حاج میرزا عبدالوهاب (اجازه)

حاج میرزا عبدالوهاب - بنده را جزء دیر آمدگان بی اجازه نوشته اند در صورتیکه بنده تمام جلسه را اجازه خواسته بودم مملک وقتیکه کارم تمام شد شرفیاب شدم استدعا میکنم اصلاح بفرمائید

رئیس - تحقیق و اصلاح میشود آقای حاج میرزا عبدالوهاب

حاج میرزا عبدالوهاب - عرض دیگر بعد از تصویب صورت مجلس است

رئیس - گویا صورت مجلس مخالفی نداشته باشد .

رئیس (مخالفتی نشد)

رئیس (خطاب بجای میرزا عبدالوهاب بفرمائید)

حاج میرزا عبدالوهاب - عرض

بنده راجع بتحصین مجلس بود که مدت تحصنشان خیلی طول کشیده اگر چه چند روز قبل در مجلس تذکر داده شد که کار آنها را اصلاح نمایند و روز شنبه آقای وزیر مالیه بکمیسیون عرایض تشریف آوردند و در آنجا اگر تانی شد مملک بلا حظه اینکه زمستان نزدیک است خوب است یک ترتیبی بفرمائید که اینها زودتر کارشان ختم شده و از مجلس بیرون بروند

رئیس - رایورت کمیسیون قوانین مالیه راجع بوسایط نقلیه مطرح است ماده دوازدهم

(شرح ذیل قرائت شد)

ماده ۱۲ - نظامنامه این قانون باید تهیه شده و بتصویب هیئت وزراء برسد پس از تشکیل انجمن بلدی نظام نامه مذکوره بآنجا ارجاع میشود .

رئیس - آقای تدین (اجازه)

تدین - بنده با قسمت اول این ماده موافقم برای اینکه اصولاً نظام نامه هائی که برای اجرای قوانین تهیه میشود مادام که شورای دولتی تصویب نشده بایسته تصویب هیئت دولت برسد ولی این قسمت آخرش که نوشته شده پس از تشکیل انجمن بلدی بآنجا ارجاع خواهد شد

بنده نفهمیدم معنای ارجاع خواهد شد یعنی چه ؟

انجمن بلدی این نظامنامه را اصلاح خواهد کرد تجدید نظر خواهد کرد کار خواهد کرد ؟ و اصلاً این عبارت صحیح نیست .

چون بلدی قانونی هم که باشد باز نظام نامه تشکیلات خودش را اگر راجع با اجرای قوانین است باید هیئت وزراء با شورای دولتی بهی و تدوین نمایند . خوب است این را توضیح بدهند .

در هر صورت بنده با این قسمت مخالفم و عقیده دارم که پس از تصویب هیئت وزراء بوقع اجرا گذاشته شود .

افشار مخیر موقتی - عرض میکنم نظریه ای که در جلسه گذشته نمایندگان محترم پیشنهاد کردند که نظام نامه در تحت نظارت وزارت داخله تدوین شود بکمیسیون ارجاع شود کمیسیون چنین صلاح دیدند یعنی بر مقرر شد که در تحت نظارت هیئت دولت تدوین شود .

اهلاً پیشنهاد اخیر که در تحت نظارت وزارت داخله باشد بی مورد دانست و این طور پیش نهاد کرد .

تدین - اینکه جواب بنده نبوده رئیس - آقای طهرانی (اجازه)

طهرانی - عرض ندارم رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بنده موافقم زیرا تهیه نظام نامه بلدی بهوزر انجمن بلدی است و باید بلدی تهیه نماید ولی اینکه نوشته اند بهیئت دولت ارجاع شود بنده در این موضوع بخصوص اشکالی نیبینم که در وزارت داخله باشد یا هیئت وزراء در این مسئله عرضی ندارم

رئیس - آقای مشار اعظم (اجازه)

مشار اعظم مدلتی که آقای وکیل - الملک اظهار کردند راجع باینکه این ماده اسباب قطع رابطه اداره بلدی با وزارت داخله خواهد شد خیلی صحیح است و باید قابل توجه دانست بلدی البته در کار خودش يك مرجعی لازم دارد که مجلس شورای ملی او را بشناسد و او همان وزارت داخله است تشکیلات بلدی هم در تحت نظر وزارت داخله خواهد بود اقداماتی که بلدی میکنند باید بتصویب وزارت داخله باشد علاوه بقرینه بنده این ماده خیلی مجمل است

اولاً نوشته اند نظامنامه تهیه خواهد شد معلوم نیست تهیه نظامنامه را بکجا ارجاع داده اند کی باید بنویسد .

بنده هم نوشته اند پس از تشکیل انجمن بلدی با آنجا مراجعه میشود معلوم نیست برای چه با آنجا مراجعه میشود آیا برای اصلاح پارای در و قبوله این است که عرض میکنم

کازرونی بنده موافقم رئیس - آقای وکیل الملک (اجازه)

وکیل الملک آقایان در نظر دارند که دیروز مجلس شورای ملی رأی داد که در تحت نظارت وزارت داخله این نظام نامه تهیه شود و مجری قانونی این کار هم همان وزارت داخله است با این ترتیب و با آن رأی که مجلس داد بنده نمیدانم معنی این ماده چیست و در واقع این ماده بکلی قطع رابطه بین وزارت داخله و بلدی میکند .

يك سؤال دیگر هم از مجری محترم داشتم آن این است که اگر مجلس در يك موقعی لازم دانست از کازرونی بلدی بکنند از کی باید سؤال کند آیا از تمام هیئت وزراء اینگونه میشود .

بنابر این بنده تأیید میکنم رأی دیروز مجلس را که باید دو تحت نظر وزارت داخله باشد و قانوناً هم مشمول امور بلدی همان وزارت داخله است .

رئیس - ماده قرائت میشود و رأی میگیریم .

(بعضی از نمایندگان فرات شد)

رئیس - آقای مشار اعظم (اجازه)

مشار اعظم - بنده مخالفم . يك نفر موافق حرف برند آنوقت رئیس - موافقی نبود

مشار اعظم - آقای کازرونی موافقت میکنند

کازرونی - بنده موافقم زیرا تهیه نظام نامه بلدی بهوزر انجمن بلدی است و باید بلدی تهیه نماید ولی اینکه نوشته اند بهیئت دولت ارجاع شود بنده در این موضوع بخصوص اشکالی نیبینم که در وزارت داخله باشد یا هیئت وزراء در این مسئله عرضی ندارم

رئیس - آقای مشار اعظم (اجازه)

مشار اعظم مدلتی که آقای وکیل - الملک اظهار کردند راجع باینکه این ماده اسباب قطع رابطه اداره بلدی با وزارت داخله خواهد شد خیلی صحیح است و باید قابل توجه دانست بلدی البته در کار خودش يك مرجعی لازم دارد که مجلس شورای ملی او را بشناسد و او همان وزارت داخله است تشکیلات بلدی هم در تحت نظر وزارت داخله خواهد بود اقداماتی که بلدی میکنند باید بتصویب وزارت داخله باشد علاوه بقرینه بنده این ماده خیلی مجمل است

اولاً نوشته اند نظامنامه تهیه خواهد شد معلوم نیست تهیه نظامنامه را بکجا ارجاع داده اند کی باید بنویسد .

بنده هم نوشته اند پس از تشکیل انجمن بلدی با آنجا مراجعه میشود معلوم نیست برای چه با آنجا مراجعه میشود آیا برای اصلاح پارای در و قبوله این است که عرض میکنم

مجهل است و متعجبم همانطور که روز گذشته آقای عماد السلطنه پیشنهاد کردند که در تحت نظر وزارت داخله باشد و تصویب هم شد همانطور باشد

چون این يك نظر خیلی حسابی و صائبی است و بهترین طریق این است که نظامنامه در تحت نظر وزارت داخله نوشته شود .

برای اینکه معلوم شود بلدی بهر چه مش وزارت داخله است و اگر هم موقتی بخواهند از امور بلدی اطلاع حاصل کنند باید از طریق وزارت داخله باشد و همانطور که عرض کردم این نظر هم در مجلس شورای ملی تصویب شد

(بعضی از نمایندگان گفتند مذاکرات کافی است - جمعی گفتند کافی نیست)

رئیس - رأی میگیریم آقایانی که مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمائید (عده قیام نمودند)

رئیس - اکثریت نشد - آقای شیروانی (اجازه)

شیروانی - بنده خیلی متاسفم که تقریباً دو ماه وقت مجلس صرف این قانون که کوچکترین قوانین مملکت است شده و بالاخره من نمیدانم مجلس چه میخواهد بکند ؟ اگر در يك قانونی آقایان آنقدر ایرادات بگیرند که نمیشود و باید برای هر حادثه يك ماده قانون برایش نوشت اینجا مسئله تدوین و تهیه نظامنامه است مثلا سؤال از بلدی و تشکیلات بلدی و تهیه مرجع نیست فقط يك ماده مینویسند که کمی صلاحیت دارد نظامنامه را تهیه کنند و بقرینه بنده تمام نظامنامه هائی که تدوین میشود باید بنظر هیئت دولت رسیده اجرا شود بلدی هم نظامنامه اش را تهیه کرده بنظر هیئت دولت میرساند پس از امضا اجرامی کند این مربوط بانجمن نیست که آقایان مذاکره بفرمائید و بنده نمیدانم مقصود آقایان چه چیز است .

رئیس - آقای تدین (اجازه)

تدین - بنده موافقم ولی با قسمت آخرش مخالفم

رئیس - آقای دستغیب (اجازه)

دستغیب - بنده از ناسف آقای شیروانی خیلی متاسفم برای اینکه در این که فرمودند موافقم مخالفت کردند

شیروانی - کجا مخالفت کردم دستغیب - چرا فرمودید مربوط

بانجمن بلدی نیست در صورتی که در خود ماده نوشته شده بر گرد بانجمن بلدی و این مخالفت با ماده بود

شیروانی - نفهمیدید دستغیب - جناب عالی نفهمیدید (صدای زنک رئیس)

خلاصه از این موضوع صرف نظر میکنم این ماده طوری نوشته شده که گذشته از ابهامی که دارد باید يك پیش بینی هائی هم در وضع این ماده قانون کرد فقط نظامنامه تنها نیست اجرا هم هست که مأمور تهیه نظامنامه و اجرای این قانون انجمن بلدی تهران است و ماده سابق کله اخیر هم داشت ولی در موقع اصلاح کله اجرا را برداشتن و معنایش این میشود که بلدی مأمور است نظامنامه اش را تهیه نماید نهایت در تحت نظارت دولت اجرا آن هم با خودش است

آنوقت اگر يك نماینده خواست در يك موردی سؤال کند که بلدی خلاف کرد یا يك کار بیجائی کرده است یا يك کاری برخلاف همین قانون که شما امروز از مجلس شورای ملی میگذرانید کرده از بلدی که نمیتواند سؤال کند برای اینکه بلدی يك مؤسسه ملی است و از مؤسسه ملی نمی شود پس بایستی این را آورد در تحت عنوان مسئولیت يك وزارتخانه و از وزیر مسئول سؤال کرد در سابق هم اینطور بود انجمن بلدی که قرار شد انتخاب بشود و انتخاب شد .

رئیس بلدی هم از طرف انجمن بود باز مسئولیتش با وزارت داخله بود پس برای همان پیش بینی که آقای شیروانی میفرمودند و تأسف خوردند اگر چنانچه از يك الاغ درب دروازه عوض يك عباسی دو عباسی ورودی گرفته و يك نماینده خواست سؤال کند که بدانند از کی پایه سؤال کنند والا اینکه در اینجا نوشته اند اجرای قانون در تحت نظر دولت است معلوم نیست مسئول کدام وزارت خانه است و باید يك وزارتخانه معینی مسئول باشد که مجلس در هر موقع خواست سؤال کند بدانند طرزش کی است در هر صورت بنده با این ماده مخالفم .

افشار - اینجا موضوع تهیه نظامنامه است و هیچ مربوط بسؤال از بلدی نیست بلدی در تحت ریاست عالییه آقای رئیس الوزراه وقت است و اگر بنا باشد سؤالی از بلدی شود از شخص رئیس الوزراه باید سؤال شود و تهیه نظامنامه هم بطوری که اغلب از آقایان میدانند مربوط به هیئت دولت است .

مثل اینکه نظامنامه که برای اجرای قانون استخدام نوشند از طرف هیئت دولت بود و سابقه هم دارد که نظامنامه در تحت نظر هیئت دولت تدوین شود .

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .

بعضی دیگر - کافی نیست رئیس - رأی میگیریم به سکنایت مذاکرات

طهرانی - بنده مخالفم

رئیس - بنده موافقم (بعضی از نمایندگان فرات شد)

طهرانی - بنده موافقم (بعضی از نمایندگان فرات شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی دامت شوکتة پیششاهد میکنم که ماده دوازدهم بطریق ذیل مقرر شود

ماده دوازدهم - بلدی طهران باید نظامنامه اجرای این قانون را تهیه و پس از تصویب هیئت وزراء بوقع اجرا بکنار آید

رئیس - پیشنهاد آقای وکیل الملک (اینطور فرات شد)

پیشنهاد میکنم ماده ۱۲ اینطور نوشته شود

ماده ۱۲ - بلدی طهران در تحت نظر وزارت داخله نظامنامه اجرای این قانون را تهیه خواهد نمود

مخیر - بنده پیشنهاد آقای تدین را ندیدم

رئیس - پیشنهاد آقای تدین را کمیسیون پذیرفت باید در پیشنهاد آقای وکیل الملک پس از توضیح رأی گرفت

وکیل الملک - بنده تصور میکنم محتاج بتوضیح زیاد نباشد و بنده میخواهم از آقای مخیر سؤال کنم که اشکال اینکار چه چیز است که آقای مخیر اینقدر در مقابل رأی مجلس که دیروز رأی دادند مقاومت میکنند که در تحت نظارت وزارت داخله نباشد

قانون بلدی و قانون اساسی مملکت هم اینطور ممن کرده و نمیدانم ایشان چرا قبول نمیکند

نظام اتولیه - پیشنهاد دوباره قرائت شود .
(بعضی از نمایندگان فرات شد)

رئیس - بفرمائید طهرانی - عرض میکنم آقایان به واسطه اینکه قانون بلدی را مراجع نمیکند نه از این جهت گفت و گوها میشود بنده آقایان را متذکر میکنم به فقره سوم از انجمن بلدی که نوشته شده دستور العمل بلدی را مطلقاً باید انجمن بلدی بنویسد و بيك ماده دیگر هم آقایان را مراجع میدهم که نوشته شده است پس از اینکه بنظر انجمن بلدی رسید وزارت داخله تقدیم میشود که امضاء نموده و اجرا شود الا ماده را میخوانم

رئیس - آقا بکفایت مذاکرات صحت کنید . . .

طهرانی - همین دلیل چون آقایان متوجه نیستند و وضع قانون را بيك شکلی میکنند که مخالف با موادی است که سابقاً وضع و امضاء شده از این جهت بنده با کفایت مذاکرات مخالفم

رئیس - رأی میگیریم آقایان که مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمائید

اغلب قیام نمودند

رئیس - اکثریت است پیشنهاد آقای تدین

(شرح آتی قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی دامت شوکتة پیششاهد میکنم که ماده دوازدهم بطریق ذیل مقرر شود

ماده دوازدهم - بلدی طهران باید نظامنامه اجرای این قانون را تهیه و پس از تصویب هیئت وزراء بوقع اجرا بکنار آید

رئیس - پیشنهاد آقای وکیل الملک (اینطور فرات شد)

پیشنهاد میکنم ماده ۱۲ اینطور نوشته شود

ماده ۱۲ - بلدی طهران در تحت نظر وزارت داخله نظامنامه اجرای این قانون را تهیه خواهد نمود

مخیر - بنده پیشنهاد آقای تدین را ندیدم

رئیس - پیشنهاد آقای تدین را کمیسیون پذیرفت باید در پیشنهاد آقای وکیل الملک پس از توضیح رأی گرفت

وکیل الملک - بنده تصور میکنم محتاج بتوضیح زیاد نباشد و بنده میخواهم از آقای مخیر سؤال کنم که اشکال اینکار چه چیز است که آقای مخیر اینقدر در مقابل رأی مجلس که دیروز رأی دادند مقاومت میکنند که در تحت نظارت وزارت داخله نباشد

قانون بلدی و قانون اساسی مملکت هم اینطور ممن کرده و نمیدانم ایشان چرا قبول نمیکند

نظام اتولیه - پیشنهاد دوباره قرائت شود .
(بعضی از نمایندگان فرات شد)

رئیس - پیشنهاد دیگری است از طرف آقای مشار اعظم (اینطور فرات شد) بلده طهران با استعاضه وزارت داخله نظامنامه اجرای این قانون رانیه خواهد نمود.

پیشنهاد آقای طهرانی هم بشرح ذیل فرات شد

پیشنهاد میکنم باین طریق ماده ۱۲ نوشته شود: بلده تهران نظامنامه اجراء این قانون رانیه خواهد نمود پس از امضاء وزیر داخله بموقع اجرا گذاشته میشود

مشار اعظم - بندهم پیشنهاد آقای وکیل الملک را قبول میکنم

رئیس - رأی میکنیم به پیشنهاد آقای وکیل الملک چون چیز جدیدی نیست و همان پیشنهاد در روزی است باین برای فعلی گرفته شود.

رأی میکنیم آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد، ماده الحاقیه که ماده دهم میشود فرات میشود

(اینطور خوانده شد)

ماده الحاقیه - بلده طهران مکلف است صورت کلیه جمع و خرج خود را در آخر هر سه ماه طبع و نشر نموده با اطلاع همام برساند.

رئیس - آقای مشار اعظم مهالقیه؟

مشار اعظم - بلی

رئیس - بفرمایند

مشار اعظم - این پیشنهاد از نقطه نظر هوارض بلدی که از مردم گرفته میشود خیلی خوب است که صورت مفارجه را هم مردم شهر ببینند ولی جایش در قانون وساطت نقلیه نیست بلکه راجع بشماره مصارف بلدی است و این را در موقوف اصلاح قانون بلده باید پیش بینی کرد و گذراند که بلده مجبور است صورت تمام هوابد و مفارجه خودش را هر سه ماه بسماء طبع و نشر کند و آقایان نمایندگان هم البته رأی می دهند اما گنجانده شدن در اینجا مورد ندارد.

اشاره - عرض میکنم در ماده ۹ قانون بلده نوشته شده که بلده مکلف است صورت حساب خویش را نشر و امضاء بدهد ولی تعیین وقت نشده ممکن است مدت را معین کنند و اضافه کنند همان ماده ۹ قانون بلده.

رئیس - آقای سر کیشک زاده

(اجازه)

سر کیشک زاده - بنده هم دیروز از اشخاصی بودم که باین پیشنهاد رأی دادم

و اصولاً معتقدم که بلده باید حساب خود را سه ماه بسماء نشر بدهد ولی همان طور که آقای انشار فرمودند چون در ماده ۹ قانون بلده یک همچو چیزی هست خوب است این ماده هم ضمیمه شود همان ماده

رئیس - آقای اشکر (اجازه)

اشکر - بنده معتقدم که بناست اهدت اطلاع مؤدیان مالیات بلدی از صورت جمع و خرج بلده لازماً است باین چنین ماده وضع شود و اگر هر روز که این لایحه تصویب می شود این مسئله مورد دقت واقع نشود موقوف دیگر ممکن است طول بکشد با طرف توجه واقع نشود و علاوه این ماده اسباب وضایت مؤدیان مالیات بلدی می شود و بیشتر داد و فریادی که مردم از مالیات نواقف دارند از برای همین است که از مصارف آن اطلاع ندارند و اگر اطلاع پیدا کنند البته با رغبت میدهند

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بطوریکه سابقاً عرض کرده ام حالاً هم عرض می کنم ما فعلاً بلده قانونی نداریم در قانونی که سابقاً نوشته شده و بوقت خودش هم باقی است در ماده ۹ آن قانون چنانچه یکی از آقایان تذکر دادند تصویب شده که باید هوابد و مفارجه بلده را طبع و نشر نمایند نهایت مدت را معین نکرده بنده همچو می بینم که ما خیال نداریم يك بلده قانونی در آتی داشته باشیم زیرا این قانون وساطت نقلیه که فعلاً وضع می کنیم قائم مقام قانون بلده است و حالاً هر کاری باید بکنیم بکنیم چون وقتی برای ما باقی نمانده خوب است مدتش را هم معین کنیم !!! آقایان این مؤسسه ملی نیست بنده صریحاً عرض می کنم و در آتی نزدیک بیاید ملاقاتمندان بقانون از روی قانون بلده اشتباهاتشان را بعمل بیارند اینها چه بساط و اوضاعی است !! ما مکلف هستیم که نظارت در قانون داشته باشیم با پیش چشم خودمان می بینیم که قانونان لکمهال می شود ما هم موافقت می کنیم بلی چه ترتیبی است باید این مسئله را بگذرانیم وقتی که قانون بلده اصلاحات لازم شد (حالا سماء بیشتر) اینجاست که مسئله طبع و نشر هوابد بلدی که يك مسئله عمومی است مربوط باین قانون که مخصوص بطهران است نیست این است عقیده بنده

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بطوریکه سابقاً عرض کرده ام حالاً هم عرض می کنم ما فعلاً بلده قانونی نداریم در قانونی که سابقاً نوشته شده و بوقت خودش هم باقی است در ماده ۹ آن قانون چنانچه یکی از آقایان تذکر دادند تصویب شده که باید هوابد و مفارجه بلده را طبع و نشر نمایند نهایت مدت را معین نکرده بنده همچو می بینم که ما خیال نداریم يك بلده قانونی در آتی داشته باشیم زیرا این قانون وساطت نقلیه که فعلاً وضع می کنیم قائم مقام قانون بلده است و حالاً هر کاری باید بکنیم بکنیم چون وقتی برای ما باقی نمانده خوب است مدتش را هم معین کنیم !!! آقایان این مؤسسه ملی نیست بنده صریحاً عرض می کنم و در آتی نزدیک بیاید ملاقاتمندان بقانون از روی قانون بلده اشتباهاتشان را بعمل بیارند اینها چه بساط و اوضاعی است !! ما مکلف هستیم که نظارت در قانون داشته باشیم با پیش چشم خودمان می بینیم که قانونان لکمهال می شود ما هم موافقت می کنیم بلی چه ترتیبی است باید این مسئله را بگذرانیم وقتی که قانون بلده اصلاحات لازم شد (حالا سماء بیشتر) اینجاست که مسئله طبع و نشر هوابد بلدی که يك مسئله عمومی است مربوط باین قانون که مخصوص بطهران است نیست این است عقیده بنده

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بطوریکه سابقاً عرض کرده ام حالاً هم عرض می کنم ما فعلاً بلده قانونی نداریم در قانونی که سابقاً نوشته شده و بوقت خودش هم باقی است در ماده ۹ آن قانون چنانچه یکی از آقایان تذکر دادند تصویب شده که باید هوابد و مفارجه بلده را طبع و نشر نمایند نهایت مدت را معین نکرده بنده همچو می بینم که ما خیال نداریم يك بلده قانونی در آتی داشته باشیم زیرا این قانون وساطت نقلیه که فعلاً وضع می کنیم قائم مقام قانون بلده است و حالاً هر کاری باید بکنیم بکنیم چون وقتی برای ما باقی نمانده خوب است مدتش را هم معین کنیم !!! آقایان این مؤسسه ملی نیست بنده صریحاً عرض می کنم و در آتی نزدیک بیاید ملاقاتمندان بقانون از روی قانون بلده اشتباهاتشان را بعمل بیارند اینها چه بساط و اوضاعی است !! ما مکلف هستیم که نظارت در قانون داشته باشیم با پیش چشم خودمان می بینیم که قانونان لکمهال می شود ما هم موافقت می کنیم بلی چه ترتیبی است باید این مسئله را بگذرانیم وقتی که قانون بلده اصلاحات لازم شد (حالا سماء بیشتر) اینجاست که مسئله طبع و نشر هوابد بلدی که يك مسئله عمومی است مربوط باین قانون که مخصوص بطهران است نیست این است عقیده بنده

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بطوریکه سابقاً عرض کرده ام حالاً هم عرض می کنم ما فعلاً بلده قانونی نداریم در قانونی که سابقاً نوشته شده و بوقت خودش هم باقی است در ماده ۹ آن قانون چنانچه یکی از آقایان تذکر دادند تصویب شده که باید هوابد و مفارجه بلده را طبع و نشر نمایند نهایت مدت را معین نکرده بنده همچو می بینم که ما خیال نداریم يك بلده قانونی در آتی داشته باشیم زیرا این قانون وساطت نقلیه که فعلاً وضع می کنیم قائم مقام قانون بلده است و حالاً هر کاری باید بکنیم بکنیم چون وقتی برای ما باقی نمانده خوب است مدتش را هم معین کنیم !!! آقایان این مؤسسه ملی نیست بنده صریحاً عرض می کنم و در آتی نزدیک بیاید ملاقاتمندان بقانون از روی قانون بلده اشتباهاتشان را بعمل بیارند اینها چه بساط و اوضاعی است !! ما مکلف هستیم که نظارت در قانون داشته باشیم با پیش چشم خودمان می بینیم که قانونان لکمهال می شود ما هم موافقت می کنیم بلی چه ترتیبی است باید این مسئله را بگذرانیم وقتی که قانون بلده اصلاحات لازم شد (حالا سماء بیشتر) اینجاست که مسئله طبع و نشر هوابد بلدی که يك مسئله عمومی است مربوط باین قانون که مخصوص بطهران است نیست این است عقیده بنده

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بطوریکه سابقاً عرض کرده ام حالاً هم عرض می کنم ما فعلاً بلده قانونی نداریم در قانونی که سابقاً نوشته شده و بوقت خودش هم باقی است در ماده ۹ آن قانون چنانچه یکی از آقایان تذکر دادند تصویب شده که باید هوابد و مفارجه بلده را طبع و نشر نمایند نهایت مدت را معین نکرده بنده همچو می بینم که ما خیال نداریم يك بلده قانونی در آتی داشته باشیم زیرا این قانون وساطت نقلیه که فعلاً وضع می کنیم قائم مقام قانون بلده است و حالاً هر کاری باید بکنیم بکنیم چون وقتی برای ما باقی نمانده خوب است مدتش را هم معین کنیم !!! آقایان این مؤسسه ملی نیست بنده صریحاً عرض می کنم و در آتی نزدیک بیاید ملاقاتمندان بقانون از روی قانون بلده اشتباهاتشان را بعمل بیارند اینها چه بساط و اوضاعی است !! ما مکلف هستیم که نظارت در قانون داشته باشیم با پیش چشم خودمان می بینیم که قانونان لکمهال می شود ما هم موافقت می کنیم بلی چه ترتیبی است باید این مسئله را بگذرانیم وقتی که قانون بلده اصلاحات لازم شد (حالا سماء بیشتر) اینجاست که مسئله طبع و نشر هوابد بلدی که يك مسئله عمومی است مربوط باین قانون که مخصوص بطهران است نیست این است عقیده بنده

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بطوریکه سابقاً عرض کرده ام حالاً هم عرض می کنم ما فعلاً بلده قانونی نداریم در قانونی که سابقاً نوشته شده و بوقت خودش هم باقی است در ماده ۹ آن قانون چنانچه یکی از آقایان تذکر دادند تصویب شده که باید هوابد و مفارجه بلده را طبع و نشر نمایند نهایت مدت را معین نکرده بنده همچو می بینم که ما خیال نداریم يك بلده قانونی در آتی داشته باشیم زیرا این قانون وساطت نقلیه که فعلاً وضع می کنیم قائم مقام قانون بلده است و حالاً هر کاری باید بکنیم بکنیم چون وقتی برای ما باقی نمانده خوب است مدتش را هم معین کنیم !!! آقایان این مؤسسه ملی نیست بنده صریحاً عرض می کنم و در آتی نزدیک بیاید ملاقاتمندان بقانون از روی قانون بلده اشتباهاتشان را بعمل بیارند اینها چه بساط و اوضاعی است !! ما مکلف هستیم که نظارت در قانون داشته باشیم با پیش چشم خودمان می بینیم که قانونان لکمهال می شود ما هم موافقت می کنیم بلی چه ترتیبی است باید این مسئله را بگذرانیم وقتی که قانون بلده اصلاحات لازم شد (حالا سماء بیشتر) اینجاست که مسئله طبع و نشر هوابد بلدی که يك مسئله عمومی است مربوط باین قانون که مخصوص بطهران است نیست این است عقیده بنده

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بطوریکه سابقاً عرض کرده ام حالاً هم عرض می کنم ما فعلاً بلده قانونی نداریم در قانونی که سابقاً نوشته شده و بوقت خودش هم باقی است در ماده ۹ آن قانون چنانچه یکی از آقایان تذکر دادند تصویب شده که باید هوابد و مفارجه بلده را طبع و نشر نمایند نهایت مدت را معین نکرده بنده همچو می بینم که ما خیال نداریم يك بلده قانونی در آتی داشته باشیم زیرا این قانون وساطت نقلیه که فعلاً وضع می کنیم قائم مقام قانون بلده است و حالاً هر کاری باید بکنیم بکنیم چون وقتی برای ما باقی نمانده خوب است مدتش را هم معین کنیم !!! آقایان این مؤسسه ملی نیست بنده صریحاً عرض می کنم و در آتی نزدیک بیاید ملاقاتمندان بقانون از روی قانون بلده اشتباهاتشان را بعمل بیارند اینها چه بساط و اوضاعی است !! ما مکلف هستیم که نظارت در قانون داشته باشیم با پیش چشم خودمان می بینیم که قانونان لکمهال می شود ما هم موافقت می کنیم بلی چه ترتیبی است باید این مسئله را بگذرانیم وقتی که قانون بلده اصلاحات لازم شد (حالا سماء بیشتر) اینجاست که مسئله طبع و نشر هوابد بلدی که يك مسئله عمومی است مربوط باین قانون که مخصوص بطهران است نیست این است عقیده بنده

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بطوریکه سابقاً عرض کرده ام حالاً هم عرض می کنم ما فعلاً بلده قانونی نداریم در قانونی که سابقاً نوشته شده و بوقت خودش هم باقی است در ماده ۹ آن قانون چنانچه یکی از آقایان تذکر دادند تصویب شده که باید هوابد و مفارجه بلده را طبع و نشر نمایند نهایت مدت را معین نکرده بنده همچو می بینم که ما خیال نداریم يك بلده قانونی در آتی داشته باشیم زیرا این قانون وساطت نقلیه که فعلاً وضع می کنیم قائم مقام قانون بلده است و حالاً هر کاری باید بکنیم بکنیم چون وقتی برای ما باقی نمانده خوب است مدتش را هم معین کنیم !!! آقایان این مؤسسه ملی نیست بنده صریحاً عرض می کنم و در آتی نزدیک بیاید ملاقاتمندان بقانون از روی قانون بلده اشتباهاتشان را بعمل بیارند اینها چه بساط و اوضاعی است !! ما مکلف هستیم که نظارت در قانون داشته باشیم با پیش چشم خودمان می بینیم که قانونان لکمهال می شود ما هم موافقت می کنیم بلی چه ترتیبی است باید این مسئله را بگذرانیم وقتی که قانون بلده اصلاحات لازم شد (حالا سماء بیشتر) اینجاست که مسئله طبع و نشر هوابد بلدی که يك مسئله عمومی است مربوط باین قانون که مخصوص بطهران است نیست این است عقیده بنده

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بطوریکه سابقاً عرض کرده ام حالاً هم عرض می کنم ما فعلاً بلده قانونی نداریم در قانونی که سابقاً نوشته شده و بوقت خودش هم باقی است در ماده ۹ آن قانون چنانچه یکی از آقایان تذکر دادند تصویب شده که باید هوابد و مفارجه بلده را طبع و نشر نمایند نهایت مدت را معین نکرده بنده همچو می بینم که ما خیال نداریم يك بلده قانونی در آتی داشته باشیم زیرا این قانون وساطت نقلیه که فعلاً وضع می کنیم قائم مقام قانون بلده است و حالاً هر کاری باید بکنیم بکنیم چون وقتی برای ما باقی نمانده خوب است مدتش را هم معین کنیم !!! آقایان این مؤسسه ملی نیست بنده صریحاً عرض می کنم و در آتی نزدیک بیاید ملاقاتمندان بقانون از روی قانون بلده اشتباهاتشان را بعمل بیارند اینها چه بساط و اوضاعی است !! ما مکلف هستیم که نظارت در قانون داشته باشیم با پیش چشم خودمان می بینیم که قانونان لکمهال می شود ما هم موافقت می کنیم بلی چه ترتیبی است باید این مسئله را بگذرانیم وقتی که قانون بلده اصلاحات لازم شد (حالا سماء بیشتر) اینجاست که مسئله طبع و نشر هوابد بلدی که يك مسئله عمومی است مربوط باین قانون که مخصوص بطهران است نیست این است عقیده بنده

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بطوریکه سابقاً عرض کرده ام حالاً هم عرض می کنم ما فعلاً بلده قانونی نداریم در قانونی که سابقاً نوشته شده و بوقت خودش هم باقی است در ماده ۹ آن قانون چنانچه یکی از آقایان تذکر دادند تصویب شده که باید هوابد و مفارجه بلده را طبع و نشر نمایند نهایت مدت را معین نکرده بنده همچو می بینم که ما خیال نداریم يك بلده قانونی در آتی داشته باشیم زیرا این قانون وساطت نقلیه که فعلاً وضع می کنیم قائم مقام قانون بلده است و حالاً هر کاری باید بکنیم بکنیم چون وقتی برای ما باقی نمانده خوب است مدتش را هم معین کنیم !!! آقایان این مؤسسه ملی نیست بنده صریحاً عرض می کنم و در آتی نزدیک بیاید ملاقاتمندان بقانون از روی قانون بلده اشتباهاتشان را بعمل بیارند اینها چه بساط و اوضاعی است !! ما مکلف هستیم که نظارت در قانون داشته باشیم با پیش چشم خودمان می بینیم که قانونان لکمهال می شود ما هم موافقت می کنیم بلی چه ترتیبی است باید این مسئله را بگذرانیم وقتی که قانون بلده اصلاحات لازم شد (حالا سماء بیشتر) اینجاست که مسئله طبع و نشر هوابد بلدی که يك مسئله عمومی است مربوط باین قانون که مخصوص بطهران است نیست این است عقیده بنده

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بطوریکه سابقاً عرض کرده ام حالاً هم عرض می کنم ما فعلاً بلده قانونی نداریم در قانونی که سابقاً نوشته شده و بوقت خودش هم باقی است در ماده ۹ آن قانون چنانچه یکی از آقایان تذکر دادند تصویب شده که باید هوابد و مفارجه بلده را طبع و نشر نمایند نهایت مدت را معین نکرده بنده همچو می بینم که ما خیال نداریم يك بلده قانونی در آتی داشته باشیم زیرا این قانون وساطت نقلیه که فعلاً وضع می کنیم قائم مقام قانون بلده است و حالاً هر کاری باید بکنیم بکنیم چون وقتی برای ما باقی نمانده خوب است مدتش را هم معین کنیم !!! آقایان این مؤسسه ملی نیست بنده صریحاً عرض می کنم و در آتی نزدیک بیاید ملاقاتمندان بقانون از روی قانون بلده اشتباهاتشان را بعمل بیارند اینها چه بساط و اوضاعی است !! ما مکلف هستیم که نظارت در قانون داشته باشیم با پیش چشم خودمان می بینیم که قانونان لکمهال می شود ما هم موافقت می کنیم بلی چه ترتیبی است باید این مسئله را بگذرانیم وقتی که قانون بلده اصلاحات لازم شد (حالا سماء بیشتر) اینجاست که مسئله طبع و نشر هوابد بلدی که يك مسئله عمومی است مربوط باین قانون که مخصوص بطهران است نیست این است عقیده بنده

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بطوریکه سابقاً عرض کرده ام حالاً هم عرض می کنم ما فعلاً بلده قانونی نداریم در قانونی که سابقاً نوشته شده و بوقت خودش هم باقی است در ماده ۹ آن قانون چنانچه یکی از آقایان تذکر دادند تصویب شده که باید هوابد و مفارجه بلده را طبع و نشر نمایند نهایت مدت را معین نکرده بنده همچو می بینم که ما خیال نداریم يك بلده قانونی در آتی داشته باشیم زیرا این قانون وساطت نقلیه که فعلاً وضع می کنیم قائم مقام قانون بلده است و حالاً هر کاری باید بکنیم بکنیم چون وقتی برای ما باقی نمانده خوب است مدتش را هم معین کنیم !!! آقایان این مؤسسه ملی نیست بنده صریحاً عرض می کنم و در آتی نزدیک بیاید ملاقاتمندان بقانون از روی قانون بلده اشتباهاتشان را بعمل بیارند اینها چه بساط و اوضاعی است !! ما مکلف هستیم که نظارت در قانون داشته باشیم با پیش چشم خودمان می بینیم که قانونان لکمهال می شود ما هم موافقت می کنیم بلی چه ترتیبی است باید این مسئله را بگذرانیم وقتی که قانون بلده اصلاحات لازم شد (حالا سماء بیشتر) اینجاست که مسئله طبع و نشر هوابد بلدی که يك مسئله عمومی است مربوط باین قانون که مخصوص بطهران است نیست این است عقیده بنده

پرشانی پول میدهند هیچ وجه نمیدانند این پول صرف چه کاره میشود و چه مصرف می شود آیا صرف شهر می شود یا صرف غیر شهری می شود شاید بلده فروشی پیدا می کند و ما نمیدانیم بوقت اهالی شهر بیاداری می شوند که بلده گرور هاتر ضربه بکند در حالیکه ملت طهران اطلاع ندارند و نمیدانند این گرورها بصرف کجا رسیده بکدانه چراغ در آخر شهر پیدا نمی شود تنظیف در آخر شهر نیست بوقت می بینیم صد هزار تومان یا پنجاه هزار تومان بالاخصاص صرف يك جائی کرده اند در صورتیکه نصف بیشتر این شهر که مالیات بده مستند نمیدانند این پول بصرف اینها رسیده یا نرسیده در شال شهر مصرف شده یا در جنوب شهر مردم میخواهند مطلع بشوند که آیا پولی که بوقت بل بزرگت بزرگت به متب تهیه می کنند و به بلده میدهند بصرف نوعی رسیده یا بصرف شخصی رسیده و بنا بر این باید صورت جمع و خرج بلده طبع و نشر شود و بگردد عاید بلده این بود و این مفارجه متعلق بملت طهران نیست اختصاص دارد به جماعت مخصوص از این جهت بنده عرض می کنم جمع و خرج بلده سماء سماء باید منتشر شود تا امان اهالی بدانند که مصارف بلده اختصاص ندارد به شمال شهر نه به جنوب شهر

رئیس - آقای امیر حشمت بلی

امیر حشمت بلی - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهاد آقای ارباب قرائت می شود

(بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم مدت طبع و نشر بشش ماه باشد

رئیس - بفرمایند

ارباب کبخسرو - اینجا که سه ماه سماء معین کرده اند نمیدانم از بلده چه صورتی را تقاضا دارند باید يك مؤسسه کوچک نیست که بتواند سه ماه سماء بصورت کارهای خود را طبع و منتشر کند تهیه صورت و طبع و نشر آن کار ساده نیست تمامی بانکها و جاهای معتبر همیشه ششماه بشش ماه صورت میدهند که فرصت تهیه اش را داشته باشد بنده علاششما بششماه را بهتر از سه ماه سماء می بینم چون سه ماه مدتی نیست وقتی يك صورت تیرا میخواهند سه ماه سه ماه توزیع کنند

رئیس - آقای امیر حشمت بلی

امیر حشمت بلی - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهاد آقای ارباب قرائت می شود

(بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم مدت طبع و نشر بشش ماه باشد

رئیس - بفرمایند

ارباب کبخسرو - اینجا که سه ماه سماء معین کرده اند نمیدانم از بلده چه صورتی را تقاضا دارند باید يك مؤسسه کوچک نیست که بتواند سه ماه سماء بصورت کارهای خود را طبع و منتشر کند تهیه صورت و طبع و نشر آن کار ساده نیست تمامی بانکها و جاهای معتبر همیشه ششماه بشش ماه صورت میدهند که فرصت تهیه اش را داشته باشد بنده علاششما بششماه را بهتر از سه ماه سماء می بینم چون سه ماه مدتی نیست وقتی يك صورت تیرا میخواهند سه ماه سه ماه توزیع کنند

رئیس - آقای امیر حشمت بلی

امیر حشمت بلی - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهاد آقای ارباب قرائت می شود

(بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم مدت طبع و نشر بشش ماه باشد

رئیس - بفرمایند

ارباب کبخسرو - اینجا که سه ماه سماء معین کرده اند نمیدانم از بلده چه صورتی را تقاضا دارند باید يك مؤسسه کوچک نیست که بتواند سه ماه سماء بصورت کارهای خود را طبع و منتشر کند تهیه صورت و طبع و نشر آن کار ساده نیست تمامی بانکها و جاهای معتبر همیشه ششماه بشش ماه صورت میدهند که فرصت تهیه اش را داشته باشد بنده علاششما بششماه را بهتر از سه ماه سماء می بینم چون سه ماه مدتی نیست وقتی يك صورت تیرا میخواهند سه ماه سه ماه توزیع کنند

رئیس - آقای امیر حشمت بلی

امیر حشمت بلی - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهاد آقای ارباب قرائت می شود

(بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم مدت طبع و نشر بشش ماه باشد

جامی تهیه کند که نزدیکتر بمشور باشد و بشود از آن چیزی تهیه و این ملت افلا ششماه باید باشد از این جهت بنده پیشنهاد کردم ششماه بششماه باشد

مخیر - در کمیسیون هم ششماه بششماه مطرح شد و بنده قبول میکنم ششماه به ششماه باشد زیرا از نقطه نظر صرفه جویی هم بهتر است و صورت حساب هم صحیح تر تهیه میشود

رئیس - چون آقای مخیر قبول کردند ماده باین ترتیب تنظیم میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

بلده طهران مکلف است صورت جمع و خرج خود را در آخر هر ششماه طبع و نشر نموده با اطلاع همام برساند

رئیس - رأی میکنیم باین ماده آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند

(اکثر نمایندگان برخاستند)

رئیس - تصویب شد و مذاکرات راجع بکلیات است در کلیات کسی مخالفت نیست

(گفتند خیر)

رئیس - رأی گرفته میشود باورقه باین قانون که مشتمل است بر پروژه ماده آقایانی که تصویب میکنند ورقه سفید و ورقه کبود خواهند داد

(اغذوا استخراج آراء بعمل آمد نتیجه بطریق ذیل حاصل گردید

ورقه سفید ۲۵ ورقه کبود ۱۰۱)

رئیس - عدم حضار (۱۰۱) با اکثریت هفتاد و پنج رأی تصویب شد

وزیر مالیه - لایحه قانونی میزی را میبکنم این یکی هم لایحه مختصر است راجع بمشتری یکی از اتباع خارجه که سابق بر این تا این اواخر پرداخته میشده است و حالا بواسطه بعضی کیفیات دولت بدون اجازه مجلس شورای ملی نمیتواند بپردازد

این در همه پیشنهاد میکنم و تقاضا میکنم که لایحه راجع به دریاچه ارومیه را که دیروز جزو دستور مقرر فرموده امروز وارد شور بشوند

رئیس - لایحه اولی بکمیسیون قوانین مابیه و دیگری بکمیسیون بودجه ارسال میشود لایحه راجع به دریاچه ارومیه را کسی مخالفت نیست که مقدم بر سایر مواد دستور باشد

آقای میرزا جوادخان خونی - بنده پیشنهاد کرده ام

رئیس - پیشنهاد آقای میرزا جوادخان قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که لایحه پیشنهادی دولت راجع به دریاچه ارومیه از دستور خارج شود

آقای میرزا جوادخان - چون غالب آقایان نمایندگان از جریان دوسه مسبوق نیستند

برای این که هر يك از آقایان بخواهند بدوسه مراجعه نمایند از سوابق عمل مطلع شوند بتوانند بنده این پیشنهاد را کرد و تصور میکنم بیش از این هم محتاج بتوضیح نباشد

بعضی از نمایندگان - صحیح است آقایان معترض نیستند

رئیس - آقای نصرت الدوله (اجازه)

نصرت الدوله - این پیشنهاد آقای خونی بمقدمه من نه تنها در این موضوع مورد ندارد بلکه بطور کلی مایک اصلی را داریم در مجلس بهم میزنیم و آن این است که فلسفه تعیین کمیسیون و بکده که از طرف مجلس مأموریت دارند برای رسیدگی و مطالعه در يك موضوعی بکلی متناقض با این پیشنهاد است زیرا اگر بنا شود کلیه دوسهها در باب امری در مجلس مطرح شود با افراد نمایندگان لازم بدانند که اوراق آنرا یکی یکی مطالعه نمایند و اتخاذ عقیده نمایند تعیین کمیسیون و مراجعه بکمیسیون و معین کردن بکده مأمور از طرف مجلس که بکمدت متشادی در موضوع دقت کنند برای چیست ؟

این توضیحات که بنده عرض میکنم بطور کلی است آقایان اگر در هر مسئله تردیدی دارند بیک مسائلی برایشان مهم است ممکن است بپرستند و معترضین کمیسیون ها برای همین هستند اعضاء کمیسیونها برای همین هستند که رفع شبهه آقایان را بکنند این پیشنهاد بکلی خونی کردند بوقت ممکن است ولی بعد از آن سؤال و جوابهاست و بعد از این است که مسائل مذاکره شده توضیحاتی که معترضین و اعضاء کمیسیون ها و موافقین میدهند برای مجلس کافی و افاق میکنند و نباشد آتوقت اگر بخواهند يك همچو تقاضائی بکنند شاید بشود ولی يك لایحه باین معنی در کمیسیون خارجه و کمیسیون بودجه مطرح بوده راپورتی هم از کمیسیون خارجه

کمیسیون بودجه داده شده بعد از مطالعه نمایندگان که هر دو کمیسیون کرده اند وقتهای لازم در دوسه بعمل آورده اند و سوابق این امر را کاملاً مراجعه نموده اند و توضیحات از وزراء خواسته اند حالاً بدون این که مطرح شود معلوم شود گیرش در کجاست و با همش کجا است و بطور میشود این گیر را رفع کرد پیشنهاد کنیم که بر گردد بکمیسیون این چه فلسفه دارند بنده تصور میکنم که هیچ مورد ندارد خاطر آقای میرزا جواد خان را مستحضر میکنم که این قضیه دریاچه ارومیه قضیه تازه برای ما نیست تمام و نمایندگان که در دوره چهارم بوده اند تمام کمیسیونها سابقه باین قضیه داشته اند

حائری زاده - خیر

نصرت الدوله - اگر عرض میکنم نمایندگان حاضر زاده بنده را تکذیب نفرمایند

مقصود از تمام غالب است والا شاید جناب عالی که یکی از نمایندگان معترض دوره چهارم بودید سابقه باین موضوع نداشته باشید اغلب نمایندگان دوره چهارم سابقه داشته اند و بالاخره فرض میکنم هیچ اطلاع نداشته اند امروز اولش است مطلب باید مطرح مذاکره شود اشکالاتیکه دارد ذکر شود توضیحات داده شود اگر باز محتاج بمطالعه مجددی شد آتوقت پیشنهاد بفرمایند شاید تصدیق شود

ولی اکثریت نمایندگان شاید بعد از شنیدن توضیحات اعضاء کمیسیون و معترضین خودشان را محتاج باین تردید ندانند

جمعی از نمایندگان - صحیح است

رئیس - رأی میکنیم باین پیشنهاد آقای میرزا جوادخان آقایانیکه پیشنهاد ایشان را تصویب میکنند قیام فرمایند

(عده برخاستند)

رئیس - تصویب نشد لایحه مطرح میشود

(راپورت کمیسیون خارجه و کمیسیون بودجه بترتیب ذیل خوانده شد)

کمیسیون خارجه لایحه پیشنهادی دولت راجع به ۱۸۰۳۹۹ دائر بخریه داری گذشتهها و مایملک بوداغبانستان و استونیوس در دریاچه ارومیه تحت عنوان در آورده و از نقطه نظر مصالح عمومی مملکت و مقتضیات سیاست خارجی با اساس پیشنهاد مزبور موافقت نمینماید

کمیسیون بودجه باین لایحه نمره ۱۸۰۳۹۹ دولت رسیدگی و تدقیقات لازم بعمل آورده و در نتیجه ماده واحده ذیل را تنظیم و بجهت تصویب تقدیم مجلس شورای ملی مینماید

ماده واحده - مجلس شورای ملی به وزارت مالیه اجازه میدهد کتبهها و کاروان سرا و مایملک دیگر بوداغبانستان و استونیوس را در دریاچه ارومیه ببلغ سیصد و بیست هزار تومان خریه داری نماید

رئیس - آقای شیروانی (اجازه)

شیروانی - عملیات و گرفتاریهایی که از سابق برای ما تهیه شده ایجاد میکند که بنده با اساس قضیه مخالفت نکنم

مسئله مسئله است مربوط ب سیاست و بنده تحقیقات کاملی کرده ام لازم است مخصوصاً همین امروز این مسئله بگذرد ولی گمانیکه از مسئله دریاچه ارومیه و آن دوسه منظور می شود که آنجا برای ما تنظیم کرده اند و آن مسائلی را که فراهم آورده اند اطلاع ندارند نمیدانند قضیه چیست و چه شده است که دولت امروز در نتیجه عملیات سابقین مجبور شده است يك همچو چیزی را بیابد ب مجلس و یا اینکه ممکن است مختصر خسارتی متوجه مملکت بشود این قضیه را بگنجانند و بالاخره يك دریاچه كم مورد

استفاده های بزرگ برای ایرانست و مدتیست مملکت از آن استفاده نکرده آنرا بعمل بیندازند بمطالعین و صلحای زمامداران سابق در این باب مذاکره و تحقیقات کردم بالاخره قانع شدم که با اصل قضیه مخالفت نکنم

ولی چیزی هست که هست دوسه این کار يك دوسه عالی نیست بنده بدوسه کار دارم

بنده معتقد هستم که این قضیه امروز از مجلس بگذرد و دوسه باینکار از طرف مجلس از دولت خواسته شود و دوسه باین مجلس بیاید و مراجعه بیک کمیسیون بشود و معترضین معلوم شوند پس از آنکه مقصرین معاون شدند بمجازات برسند و بلا و این خسارت که امروز متوجه دولت و بالاخره متوجه ملت ایران میشود از آن شخص متخلف استفاده بشود تا وزراء دیگر این قبیل عملیات ننمایند و با کادغانائی بدست اشخاص ندهند و بالاخره دولت و مجلس را مجبور نمایند که با این کسر بودجه يك خسارت بزرگی را تحمل بکنند

بنابراین بنده با اساس قضیه مخالفت خودم را پس گرفتم و مخصوصاً پیشنهاد خواهم کرد بعد دوسه خواهسته شود و بیاید ب مجلس و مختصر معلوم شود و بمملکت معرفی شود که کی بوده است این قبیل خیانتها را کرده است و ببرد بشتا ساندند

رئیس - آقای مدیر الملک (اجازه)

مدیر الملک - بنده خیلی خوشوقت هستم که نماینده معترض آقای شیروانی یا اصل قضیه مخالفت نکردند ولی البته این لایحه خیلی توی ذهن میزند هر کس بخواند که بکمر توی بلغ سیصد و بیست هزار تومان برای خریه داری کتبهها و کاروان سرا بوداغبانستان دولت خرج نماید و اطلاع از دریاچه ارومیه نداشته باشد خیلی خیلی متوحش میشود که چرا دولت این مبلغ گراف را آورده از مجلس میگنجانند که بيك نفر ارمنی داده شود

ولی لازم است که اصل این قضیه را بنده بطور مختصر ب عرض مجلس برسانم

تقریباً ده سال است موضوع دریاچه ارومیه مطرح است و چنانچه معلوم میشود بر حسب فرمانی که موجود بوده متعلق بوده است بخانواده امام قلی میرزا و مأمورین که با ذریعایان رفته اند یا برای